

naš tednik

Leto XXX — Številka 14 6. aprila 1978 Cena 4.— šil. (4 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Namesto uvodnika:

Pismo velikovškemu županu Glantschnigu

Prejeli smo Vaše pismo z dne 14. marca 1978, s katerim odklanjate, sklicujoč se na sklep mestnega sveta Prosvetnemu društvu Velikovec dvorano v „Neue Burg“, kjer je hotelo uprizoriti igro „Miklova Zala“.

Argumentacija Vašega pisma nikakor ni sprejemljiva, ne v političnem in ne v pravnem oziru.

Prosvetno društvo Velikovec je zaprosilo za dvorano, da bi uprizorilo kulturno prireditev — igro „Miklova Zala“. Vsebinska te ljudske igre je splošno znana. Uprizoritev zahteva velik oder, ki ga ima v Velikovcu edino velika dvorana v „Neue Burg“, poleg tega pa za to prireditev pričakujemo tudi veliko obiskovalcev, ne samo iz velikovške občine, temveč tudi iz širše okolice. Namen Prosvetnega društva Velikovec je torej bil, da posreduje slovenskim občanom občine Velikovec, pa tudi Slovincem iz sosednjih občin kvalitetno kulturno predstavo v primernih prostorih. Ta prireditev pa bi seveda omogočala tudi nemško govorečim občanom, da bi se seznanili s kulturno dejavnostjo koroških Slovencev. V tem smislu bi uprizoritev „Miklove Zale“ v Velikovcu tudi prispevala k zbliževanju med obema narodoma na Koroškem. Mnenja smo, da „Evropska občina“ Velikovec ne more imeti kaj proti taki prireditvi.

Člani mestnega sveta so, ko so nam zabranili uporabo mestne dvorane, očitno hote ali ne hote prezrli nekatera važna dejstva:

- mesto Velikovec je kulturno središče vseh občanov — nemško in slovensko govorečih, poleg tega ima določene centralne funkcije za ves okraj;

- dvorana v „Neue Burg“ je, kot kaže dosedanja praksa, na razpolago vsem kulturnim in političnim organizacijam in ustanovam — edino Slovincem je doslej bila že večkrat zabranjena. Slovinci smejo imeti svoje prireditve očitno le v „predmestju“, nikakor pa ne v centru mesta;

- da so nasprotja med narodoma na Koroškem še vedno dejstvo, nikakor ne more biti argument za to, da se Prosvetnemu društvu Velikovec zabrani kulturna prireditev v mestni dvorani — nasprotno — s takim postopanjem nikoli ne bo uspelo, premagati obstoječa nasprotja;

- da morate „utemeljiti“ Vaš odklonilni odgovor na našo prošnjo celo z razstrelitvijo spomenika Steinacherju, je dokaz, na kako šibkih nogah je vsa Vaša argumentacija. Ne samo, da storilci niso znani, ta dogodek nima ničesar opraviti z našo kulturno prireditvijo. V zvezi z omembo napada na spomenik navajate tudi možnost „demon-“ (Nadaljevanje na 2. strani)

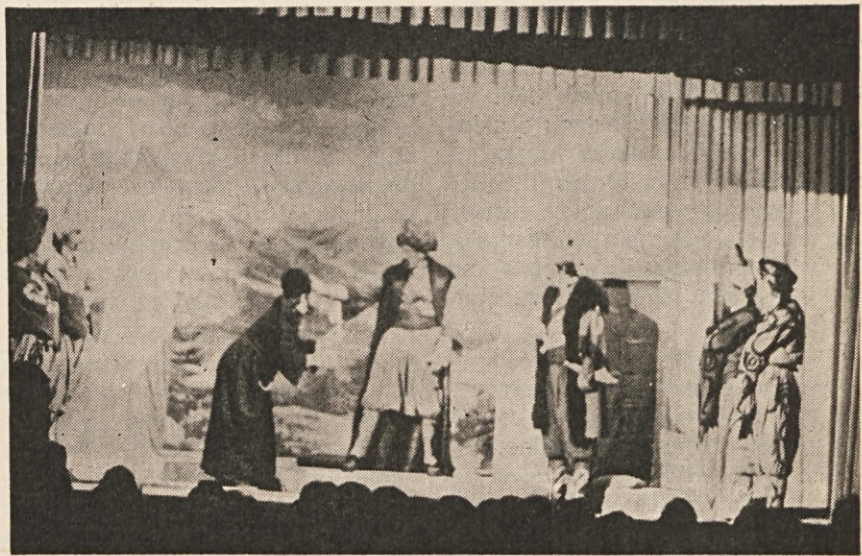
Miklova Zala docela zadovoljila občinstvo

Slovensko prosvetno društvo „Rož“ praznuje letos kot najstarejše izmed vseh naših izobraževalnih društev 75-letnico ustanovitve. Tega svojega jubileja ne bi moglo primerneje obhajati, kot pa z uprizoritvijo najbolj svoje, najbolj šentjakobske ljudske igre, Miklove Zale, zlasti še zato, ker ima tudi zgodba o Miklovi Zali in njenem Mirku svoj 500-letni jubilej.

Le malo katera igra na naših odrih privabi toliko gledalcev v naše dvorane kot Miklova Zala. Celo ljudje, ki jih sicer ni na nobeno kulturno prireditev, ne zamudijo priložnosti, da vidijo ganljive in pretresljive prizore ob vpadu turške roparske vojske v našo deželo. Tako sta bili tudi predstavi v soboto, 1. aprila, in v nedeljo, 2.

aprila t. l., v šentjakobski far-ni dvorani docela razprodani in je postala potrebna ponovi-

tev ob še dveh večerih v Šentjakobu in dveh večerih v Škocijanu. (Dalje na 8. strani)

Obisk NSKS pri SSK važen in uspešen

Pretekli konec tedna je obiskala Slovensko skupnost v Italiji delegacija Narodnega sveta koroških Slovencev, ki sta jo vodila predsednik dr. Matevž Grilc ter osrednji tajnik Filip Warasch. To srečanje s predstavniki Slovenske skupnosti (le-ta predstavlja slovensko stranko ter je med drugim tudi zastopana v dežel-nem zboru Furlanije Julijske krajine) je bilo važno, predvsem pa sijajen uspeh. To zaradi tega, ker so koroški Slovenci imeli priloiko podrobneje spoznati položaj svojih bratov v Italiji oziroma delovanje slovenske skupnosti, ki se že zlasti udeležuje na komunalno- ter dežel-nopolitičnih področjih. Predvsem pa je treba videti uspeh tega obiska v tiskovni konferenci delegacije Narodnega sveta koroških Slovencev, ki so jo pripravili gostitelji: Udeležili so se je tudi zastopniki merodajnega italijanskega tiska, ki so, kot je bilo slišati, na podlagi te tiskovne konference prvič podrobneje obvestili širšo italijansko

javnost o problematiki koroških Slovencev.

Ob začetku tiskovne konference je predsednik Slovenske skupnosti Andrej Bratuž dejal, da je vprašanje koroških Slovencev važno tudi glede odnosa med Avstrijo in Jugoslavijo, posebno s Slovenijo in Koroško. Posebno je poudaril pomen samostojnega nastopa v smislu koristnega delovanja v prid slovenske manjšine ter s tem v zvezi omenil deželne volitve (16. 6. 1978), ki čakajo na Slovensko skupnost. Tudi dr. Grilc je v svojem nazornem in poglobljenem prikazu položaja koroških Slovencev poudaril stališče NSKS do občinskih ter deželnozborskih volitev: „Stranke so proti nam in zavedati se moramo samostojnega političnega subjekta. Sicer pa smo pot samostojnega nastopanja začrtali že pred leti.“ Dr. Grilc je še opozoril, da zastopata Slovenska skupnost ter Narodni svet koroških Slovencev glede samostojnega nastopa v bistvu

podobno stališče.

Vsekakor je vprašanje samostojnega nastopa predstavljalo bistveno poglavje v uspešnih razgovorih med delegacijama Narodnega sveta koroških Slovencev ter Slovenske skupnosti!

Tiskovni konferenci je sledilo uradno kosilo, katerega so se udeležili poleg obeh delegacij med drugim tudi predsednik SSO Danijan Pavlin, predsednik SKGZ Boris Race in generalni konzul SFRJ Ivan Renkov. V tem okviru je deželni svetovalec dr. Štoka poudaril, da teži je Italija in z njo tudi slovenska manjšina težak političen trenutek ob naraščanju terorja ter je poudaril, da je treba potrditi demokratično ureditev države. Posebno je še omenil, da se Slovenci v Italiji sedaj pripravljajo na volitve, ki bodo še zlasti za Slovensko skupnost pomembna preizkušnja.

Predsednik SKGZ Boris Race se je med drugim prav tako zaustavil pri bližnjih volitvah in poudaril željo, da bi bilo v bodočem deželnem zboru čim večje število slovenskih svetovalcev.

Spregovorili so še Danijan Pavlin, Generalni konzul SFRJ Renkov (ki se je med drugim osredotočil na probleme glede predložitve naših odprtih vprašanj na številnih mednarodnih forumih) ter občinska svetovalka Marija Ferletič. V imenu Narodnega sveta koroških Slovencev se je predsednik dr. Grilc zahvalil Štoki oziroma Slovenski skupnosti in med drugim naglasil, da je bistvena razlika med koroškimi Slovenci ter Slovenci v Italiji v tem, da slovenski rojaki v Italiji uživajo tudi večjo podporo demokratičnih sil, medtem ko so koroški Slovenci skoraj popolnoma osamljeni.

Na programu je bila tudi delovna seja: le-ta je služila še boljši medsebojni izmenjavi informacij o perečih vprašanjih, ki se tičejo zamejskih Slovencev ter njihove politične dejavnosti. Vprašanje demokratičnih sil v Avstriji ter koroških občinskih in deželnozborskih volitev je bilo ravnotako na dnevnem redu kot tudi posebna komisija (v Rimu), ki naj bi izdelala okvirni program za pravice Slovencev v Italiji.

S tem v zvezi je dejal dr. Štoka: „Škoda, da je zastopanih samo pet Slovencev, štirje iz Tržaške in eden pa iz Goriške. Nista pa zastopani Kanalska dolina in Benečija!“ Posebno zanimiv je bil tudi obisk občine Števerjan, ki je trenutno edina občina pod vodstvom slovenskega župana, izvoljenega na listi SSK.

Narodni svet koroških Slovencev je tudi položil venec pred spomenik žrtvam nacifašizma, ki so padli za narod — ne glede na ideološko oziroma na politično prepričanje. V tej občini živi približno 800 prebivalcev, od katerih pripada 99 procentov slovenski narodni skupnosti. V občinskem odboru so zastopani izključno Slovenci. „Na žalost takih občin na Koroškem ni več!“, je moral ugotoviti dr. Grilc v svojem pozdravnem govoru. Nadalje je dejal dr. Grilc: „Kljub temu moramo biti optimistični, sicer bi se obsodili sami na smrt. Zaupanje v lastno moč je pri tem najboljši garant za obstoj narodnostne skupnosti. Kajti Slovenci, izvoljeni na listah večinskih strank, so Slovenci, toda morajo slediti v prvi vrsti stranki!“

Pliberški mestni svetnik ter podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Ignac Domej pa je prikazal sistem koroških občin na primeru Pliberk. J. K. (Komunike na 2. strani)

Zopet pogovori z vlado

Po več ko enem letu je bil v ponedeljek ponovno razgovor med šefom avstrijske zvezne vlade ter zastopniki koroških Slovencev. Kancler dr. Bruno Kreisky je sprejel na razgovor predsednika obeh osrednjih organizacij dr. Matevža Grilca in dr. Francija Zwittera, ter člane delegacije Filipa Warascha, dr. Janka Zerzerja, dipl. inž. Feliksa Wieserja ter direktorja dr. Avguština Malleja, poleg tega pa so bili navzoči še uradniki kanclerja, med njimi sekcijski šef prof. dr. Adamowich.

Dr. Zwitter je uvodoma dejal, da manjšina z zakoni nikakor ni zadovoljna. Dr. Grilc je glede na sedanji položaj rekel, da je dejstvo, da zdaj na Koroškem ni nemirov, brezdvomno zasluga koroških Slovencev. Kajti tisti, ki so z nemiri izsilili protimanjšinsko zakonodajo, so zdaj mirni — in zadovoljni. S tem je torej dokazano, da niso Slovenci tisti, ki ustvarjajo nemir.

K zakonu o narodnih skupinah je kancler Kreisky ponovno dejal, da pomeni le minimalni program. Vse-

eno je Kreisky smatral sosvete slej ko prej za koristne.

Pogovarjali so se nato o konkretnih problemih. Kancler je glede gospodarstva priznal, da spada južna Koroška med gospodarsko nerazvite predele države. Svojega novega državnega tajnika prof. Nußbaumerja in njegove uradnike bo motiviral za tozadavno raziskavo in načrt, kjer naj bi tudi slovenski zastopniki mogli izpovedati svoje predstave. Govorilo se je nadalje še o projektu Elan ter o poci ERP-kreditih.

Na področju šolstva je kancler obljubil, da se bo zavzemal za dodatno slovensko višjo šolo trgovskega značaja — trgovsko akademijo. Slovenski zastopniki so opozorili nadalje na problem predšolske vzgoje, kjer je slovenščina v otroških vrtcih dalekosežno izrinjena.

● V Ljubljani so včeraj zaključili 8. kongres ZKS. Udeležila se ga je tudi delegacija NSKS in ZSO. Obširno poročilo prihodnjič.

Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

vijudno vabita na

spominsko proslavo

ob 35. obletnici usmrtitve Selskih žrtv nacizma, ki bo v soboto, 22. aprila 1978, na Dunaju.

S P O R E D :

13.00: Spominska maša v slovenskem jeziku v cerkvi Sv. Trojice, 8., Alserstraße 17.

14.00: Polaganje venca v spominskem prostoru za žrtve nacizma na Dunaju, 8., Landesgerichtsstraße 11 (deželno sodišče za kazenske zadeve).

Nato: Spominska svečanost v Albert-Schweitzer-Haus, 9., Garnisonsgasse.

Po svečanosti Vas vabimo na majhen sprejem v Albert-Schweitzer-Haus.

Svečanosti se bo udeležil tudi zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschläger.

Slovenci nočejo v bojkotirane okraje

Slovenska javnost in organizacije so soglasno podprle bojkot volitev v mešane okraje in pokrajinske šolske svete, ki so bile 12. decembra 1977. Vse tri šolske komponente volivcev (starši, dijaki, učno in drugo osebje) se v skladu s sklepom enotnega šolskega odbora niso udeležile volitev in tako niso izvolile svojih predstavnikov v omenjene svete, da tako protestirajo, ker pristojne oblasti niso hotele za slovenske šole ustanoviti samostojnega okraja.

Toda v okrajne šolske svete imajo pravico poslati svoje predstavnike tudi krajevne ustanove, kot so na primer občine in pokrajine. Logično in dosledno bi bilo, da bi tudi v okviru teh ustanov slovenski občinski in pokrajinski svetovalci nadaljevali z izvajanjem bojkota

šolskih svetov, ki politično in moralno niso pristojni za slovenske šole. V skladu s tem je Slovenska skupnost naročila svojim izvoljenim predstavnikom v občinskih in pokrajinskih svetih, naj se ne udeležijo volitev zastopnikov v omenjene šolske okraje in povabila še druge slovenske svetovalce, naj storijo enako. Naši svetovalci izvajajo bojkot tudi na tej stopnji, medtem ko se svetovalci izvoljeni na listah KPI in PSI zelo različno ravna.

Slovenska socialistična predstavnik v tržaškem pokrajinskem svetu in v nabrežinskem občinskem svetu sta se zadevnega glasovanja vzdružila, v goriškem občinskem svetu pa sta odšla iz dvorane kakor svetovalca SSK. V dolinskem občinskem svetu se je predstavnik PSI udeležil glasovanja in bil celo izvoljen. Svetovalci KPI pa bojkota ne izvajajo v nobeni obliki.

Na Tržaškem morata svoje zastopnike izvoliti še občini Zgonik in Repentabor. Po neuradnih virih

naj bi stališče PSI bilo sledeče: občinske uprave naj izvolijo svoje zastopnike kot velike volivce, le-ti pa naj ne izvolijo nobenega Slovenca v zadevni okrajni šolski svet. Komunisti pa sploh zagovarjajo stališče, naj krajevne uprave brez vsakršnih omejitev izvolijo svoje predstavnike v okrajne šolske svete, ne glede na njihovo narodno pripadnost.

Slovenska skupnost obžaluje, da KPI in PSI nista pokazali tistega posluha za enotno zadržanje v tem važnem vprašanju v okviru boja za izbojevanje samostojnega okraja za slovenske šole, ki bi moral biti nad ozkimi strankarskimi koristmi. Po vsem tem izgleda, da bo v raznih okrajnih šolskih svetih sedelo tudi več Slovence kljub prizadevanjem za enoten bojkot. Če se bo to zgodilo, se bo zgodilo samo zaradi tega, ker stranki KPI in PSI nočeta v podporo bojkotu sedanjih okrajev s strani Slovencev žrtvovati nekaj svojih predstavnikov v njih.

Pismo županu . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

stracije" zoper našo predstavo. Zelo bi nas zanimalo, kdo je grozil z demonstracijo in zakaj jemlje mestni svet tako grožnjo očitno za povod, da nam zabrani dvorano, namesto da bi z vso odločnostjo zavrnil namige in grožnje zoper miroljubno kulturno prireditev. Stvar varnostnih organov bi bila, da preprečijo morebitno motenje prireditve.

Seveda v slovenskih kulturnih prireditvah, ki jih morajo varovati orožniki pred fizičnimi napadi, ne vidimo nobenega ideala. Ni naša krivda, da izzove napoved slovenske igre ali pevskega koncerta pri delu prebivalstva take reakcije. Zato bi bila tembolj naloga občine, da vpliva na take pojave pomirjevalno in da izkaže nam vsaj enako objektivnost kakor političnim strankam in nemškim kulturnim organizacijam, kadar jim daje na razpolago mestno dvorano.

V upanju, da bo mestni svet spreminil svoje odklonilno stališče do slovenskih kulturnih prireditev v mestni dvorani, Vas pozdravljata

Pavel Buch, tajnik

Hanzej Kuchling, predsednik

Zadnji petek je obiskala uredništvo Našega tednika skupina časnikarjev in sodelavcev časopisnega podjetja Glas iz Kranja. Želeli so se informirati o problematiki življenja koroških Slovencev 1978, sprejeti sugestije za pomoč s strani Glasa v boju za doseg narodnostne enakopravnosti ter nasploh o uredniških problemih Našega tednika. Potem ko so zastopniki NT in NSKS podali zaželeni oris, so si gostje ogledali tudi Mohorjevo tiskarno. Hkrati pa so povabili tudi zastopnike NSKS in NT na uredništvo Glasa.

NSKS - SSK: zaključni komunike

V nedeljo, 2. aprila, se je zaključil dvodnevni uradni obisk NSKS pri deželnem vodstvu Slovenske skupnosti (SSK).

Na razgovorih sta obe delegaciji podrobno proučili stanje slovenske manjšine v Italiji in v Avstriji ter ugotovili, da je v obeh državah manjšinska zaščita še neustrezna in ni v skladu z določili, ki jih izrecno predvidevata italijanska ustava in avstrijska državna pogodba.

Delegaciji sta še zlasti poglobili vprašanje samostojnega nastopa manjšin, tako na politični kot tudi na drugih ravneh in ugotovili, da je prav samostojno nastopanje manjšin jamstvo za najučinkovitejši boj manjšine za svoje pravice.

Pri tem je treba seveda upoštevati razmere v katerih živi manjšina, ki se mora naslanjati na tiste sile večinskega naroda, ki zaradi svoje ideološke usmeritve ali zaradi demokratičnih pogledov na razvoj sožitja podpirajo manjšino pri njenih zahtevah. Glavna opora manjšini pa mora seveda biti matična domovina, ki že v vseh zadnjih letih dokazuje izredno zanimanje za manjšine, ki živijo izven njenih meja.

Ob koncu razgovorov sta delegaciji ugotovili, da so taka srečanja nadvse koristna in sta zato

sklenili, da se bodo ti posveti nadaljevali načelno dvakrat letno. Delegacija NSKS je tako povabila predstavnike SSK na obisk, ki bi moral biti predvidoma v jeseni. Predstavniki SSK so že zagotovili, da se bodo vabilu odzvali.

Mladinski kongres FUENS

Mladinskega kongresa Federalistične unije evropskih narodnostnih skupin, ki je bil pred kratkim v Aosti, sta se udeležila tudi dva zastopnika Koroške dijaške zveze: predsednica Magda Koren ter podpredsednik Martin Pandel. Mladinski kongres je sklenil tudi dve resoluciji, ki se ukvarjata s položajem koroških Slovencev ter gradiščanskih Hrvatov. V resolucijah zagotavlja mladinska komisija FUENS koroškim Slovincem ter gradiščanskim Hrvatom vso podporo v boju za doseg tistih pravic, katere jim zagotavlja avstrijska državna pogodba in katere pravice je zmanjšala protimanjšinska zakonodaja. Zastopnika Koroške dijaške zveze sta bila tudi imenovana za delegata kongresa celotne FUEV. V ostalem pa je Magdi Koren ter Martinu Pandlu uspelo pozitivno motivirati marsikaterega udeleženca mladinskega kongresa za življenje koroških Slovencev.

Das Grazer Tagblatt gab in vorhinein die Volkszählung als nationale „Schutzarbeit“ aus. Nationale „Schutzvereine“ wurden avisiert, alle Kräfte anzuspannen und die breiten Volksmassen für die Eintragung der deutschen Umgangssprache vorzubereiten. Es wäre gefährlich, meint das Blatt, wenn die Zahl der Slowenen zunehmen würde, sonst werden sie noch größere Forderungen stellen. Nicht die Eruiierung des tatsächlichen nationalen Bestandes war also der Zweck, sondern eine unnatürliche Verstärkung des Deutschtums — auf dem Papier! Die Ernennung von Zählungskommissären, die als prononcierte Anhänger der deutschnationalen Partei gelten, trug das meiste dazu bei. So fungierten in Grafenstein die zwei ärgsten politischen Gegner der Slowenen. Mathias Sille und Nicolaus Messner als Zählungskommissäre. In Prävali nahmen die Zählung der Bürgermeister Pristov und sein Sekretär vor! Pristov war bei der letzten Landtagswahl deutschnationaler Kandidat gegen Franz Grafenauer, den Kandidaten der slowenischen Volkspartei. In Ferlach nahmen die Volkszählung die verbissensten politischen Gegner der Slowenen vor: Bürgermeister Ogris, Oberlehrer Kusternik, Gemeinsekretär Papp und Steuerkontrollor Eberwein, usw., usw.

Vielfach waren bei den Slowenen Lehrer als Kommissäre bestellt, die meist Mitglieder des deutschen Schulvereines und der Südmark sind. In Radsberg zählten Oberlehrer Alois Ibounig und Bürgermeister Andreas Ruttnig! Beide tragen öffentlich die Abzeichen des deutschen Schulvereines. In Poggersdorf wurden gleich 2 Lehrer als Kommissäre bestellt. Äußerst befremdend ist die Tatsache, daß mancherorts stockdeutsche Zählungskommissäre fungierten. Für die rein slowenische Gemeinide Moos bei Bleiburg wurde unter anderen auch Einbauer, Steuerbeamte in Bleiburg, bestimmt: ein Deutscher.

Für die Gemeinde Waisenberg (Völkermarkter Bezirk) wurden Oberlehrer Kullnig, Postmeister Sturm von Obertrixen, und Lehrer Fürpaß, also 3 Deutsche als Zählungskommissäre bestellt.

In Viktring war Gemeinsekretär Kumnig, ein Stockdeutscher, Zählungskommissär. Usw.

Unter solchen Verhältnissen war das Bekenntnis zur slowenischen Umgangssprache dem Volke vielfach sehr peinlich, als ob sie damit gleichsam eine Schandtat bekennen müßten. Denn mancherorts wurde die Frage gestellt: „Deutsch oder windisch?“ Als z. B. der Besitzer Thomas

Aus dem Wilajet Kärnten

Kastner gegen den Ausdruck „windisch“ protestierte, gab ihm Postmeister Sturm in Obertrixen die beleidigende Antwort: „In Kärnten sind keine Slowenen, die gehören alle nach Krain hinein“. Letzterer agitierte als Zählungskommissär fürs Deutsche, indem er bei der Beschreibung sagte „nur deutsch, nur deutsch!“

Die Zählung für die Gemeinde Waisenberg vollzog sich meist in den Gasthauslokalitäten des Postmeisters Sturm in Waisenberg, wohin die Leute oft 3/4 Stunden weit gehen mußten. Das Gasthaus ist allgemein als sehr deutschnational bekannt.

Oberlehrer Mak hat als Zählungskommissär für Kappel an der Drau und Unterloibl den Leuten vielfach gesagt: es sei völlig gleichgültig, welche Umgangssprache sie angeben, was so zu verstehen war, daß sie sich als Deutsche bekennen sollten.

Der Magistrat von Klagenfurt zitierte eine große Anzahl von Slowenen und stellte sie zur Rede wegen Eintragung der slowenischen Umgangssprache.

Eine arme Näherin, Lucia Hribernik mit Namen, mußte sich damit verteidigen, daß sie sagte: Lügen sei eine Sünde, infolgedessen müsse sie wahrheitsgemäß sich als Slowenin angeben. Einen Studenten traktierte der Beamte am Magistrat mit folgenden Worten: „Sie haben die slowenische Umgangssprache angegeben: das ist ja gar nicht wahr; es ist gar nicht möglich in Klagenfurt; sie besuchen ja eine deutsche Anstalt.“ Dem Gärtner Kriegl kündigte Ritter von Burger die Stellung wegen desselben Verbrechens.

Mit dem Begriff „Umgangssprache“ wurde in Kärnten ärgster Mißbrauch getrieben. Man fragte: „Wie sprechen sie, wenn sie nach Klagenfurt kommen“, oder „Wie sprechen sie beim Gericht, auf der Eisenbahn, am Markt“ usw. Nicht nach der gewöhnlichen Verkehrssprache in der Familie, im Hause, in der alltäglichen Umgebung wurde gefragt, sondern wie der Verkehr mit Fremden stattfindet! Besonders bemühten sich Beamte in Klagenfurt und anderswo darzulegen, daß es sich beileibe nicht um die Muttersprache handle!

Ein klassisches Schildbürgerstücklein leistete sich die k.

k. Bezirkshauptmannschaft von Spittal a. d. Drau. Drei Südbahnbeamte, Petek, Rožman und Jenko wurden, weil sie sich zur slowenischen Umgangssprache bekannten, von derselben zu je 20 K Strafe verurteilt. Die Landesregierung behob zwar diese salomonische Entscheidung, aber die Panzergermanen von Spittal beriefen am 29. Jänner 1911 eine Protestversammlung gegen diesen slawischen Vorstoß und forderten alle Spittaler auf, jeden Verkehr mit genannten 3 Beamten abzuberechen. Diese bekamen demzufolge in ganz Spittal keine Speisen und Getränke und waren auf das Büffet im Bahnhofrestaurant angewiesen. Tatsächlich wurden sie dann auch von Spittal versetzt. So geschehen im Kulturstaat Österreich 1911!

Diesem Volkszählungsbetrug gegenüber nahm die k. k. Landesregierung eine äußerst befremdende Stellung ein.

Als nämlich der katholisch-politische und wirtschaftliche Verein für die Slowenen in Kärnten eine private Volkszählung anordnete, um die ärgsten Mißbräuche aufzudecken, verordnete die k. k. Landesregierung die sofortige Auflösung des Vereines. Am 9. Jänner 1911 erschien in der Kanzlei des Obmannes des genannten Vereines, Dr. Johann Brejc, der Bezirkskommissär mit zwei anderen Beamten und händigte demselben ein Dekret ein, in welchem mit Berufung auf § 20 des Vereinsgesetzes die Auflösung des genannten Vereines verfügt wird, da der Verein in den Gemeinden Köttmannsdorf und St. Margarethen im politischen Bezirk Klagenfurt-Umgebung eine private Volkszählung angeordnet und durchgeführt habe und sich hiedurch eine Autorität in einem Zweige der Exekutivgewalt des Staates angemaßt habe. Zugleich wollten die genannten Beamten gleich persönlich alle Schriftstücke des Vereines in Beschlag nehmen und luden den Obmann, da dieser erklärte, keine zu besitzen, ein, gleich mit ihnen auf einem mitgebrachten Schlitten zum Vereinssekretär Franz Smodej zu fahren um diesen mit derselben Forderung zu überraschen. Dieser aber verwies die genannten Beamten auf den Reichsratsabgeordneten Grafenauer, der damals das Vereinsarchiv in Verwahrung hatte.

(Dalje prihodnjič)

Politični procesi se nadaljujejo

V Salzburgu so se morali zadnji četrtek zagovarjati pred kazenskim sodnikom Albert Smrečnik, Stanislav Dlopst, Hubert Božič in Albert Hafner, vsi iz Globasnice.

Če bi kdo prebral le delikte, zaradi katerih so bili obtoženi, bi mislil, da gre za navadne kriminalne razgrajče, ki so iz zlobe poškodovali tujo imovino oz. napeljali k temu dejanju.

Sodišče se je sicer zavedalo, da temu ni tako, kljub temu je pravosodni minister dopustil, da je državni tožilec oblekel dejanja obtožencev v paragrafe kazenskega zakonika, češ, napravili so škodo na tujih zidovih, ki znaša več ko sto tisoč šilingov. Slovenski fantje oz. mož iz Globasnice so opozarjali zamudno Avstrijo, naj končno že izpolni člen 7 državne pogodbe. — To je bilo leta 1976, kratko pred sklenitvijo zakona o narodnih skupinah, ki je še nadalje zmanjšal manjšinske pravice oz. jih omogočil tam, kjer bi jim pripadale.

Tafelstürmerje je avstrijsko pravosodje krilo s tem, da kratkomalo ni pustilo priti do procesov. Vodja celovškega državnega tožilstva, vsem bralcem NT znani dr. Stoiser, je takrat na akte tafelstürmerjev lastnoročno zapisal oznako, naj se ukinejo. Isti dr. Stoiser je pozneje — neposredno po aretaciji Filipa Warascha — javno obsodil osrednjega tajnika NSKS s tem, da je v nasprotju s svojimi kompetencami označil edino obremenjevalno pri-

čo za vseskozi in nadvse verodostojno. Isti dr. Stoiser je lani — dan po firerjevem rojstnem dnevu — pred tiskom napovedal tribunale proti slovenskim aktivistom.

Nazaj k procesu v Salzburgu: Odvetnika dr. Franci Zwitter in dr. Matevž Grilc sta bila branilca slovenskih obtožencev, od katerih Hubert Božič zaradi bolezni ni bil navzoč in ga je dr. Grilc oprostil in pokazal zdravniško spričevalo. Dr. Zwitter je predlagal, naj se sodišče, ki je bilo sestavljeno iz dveh sodnikov, smatra za nepristojno in odstopi proces porotnemu sodišču, ker gre za politične procese. Pri porotnem sodišču soodločajo tudi laiki. Državni tožilec dr. Hanke se je izrekel proti temu in dejal, da ne gre za političen proces. Obravnava je bila nato prekinjena; za zaprtimi vrati so odločili, da se sodišče smatra za pristojno. Ker je bil obtoženec Božič bolan, je državni tožilec predlagal, naj postopek proti njemu izločijo, da se ne bi zamudilo preveč časa in da bi se Božiču posebej sodilo. Proti temu je protestiral dr. Grilc, ki je dejal, da so obtoženci svoječasno dejanje storili skupaj, da so zavestno sodelovali in naj bi se tudi skupno zagovarjali. Tudi ta predlog obrambe je sodnik zavrgel in izločil postopek proti Božiču. Proti temu sklepu sta napovedala slovenska odvetnika pritožbo.

Nato je sodnik poklical pred sebe Alberta Smrečnika, Šoštarja v

Globasnici. V slovenščini je zahteval Smrečnik zase in za svoje tovariše obtožnico v slovenskem jeziku. Zato je v slovenščini naslovil na sodnika in državnega tožilca sledeče besede:

„V začetku bi rad najprej podal v imenu nas obtožencev naslednjo izjavo:

V svojem imenu in v imenu soobdolžencev ugotavljam, da smo pripadniki slovenske narodne skupnosti, ki vsi imamo svoje bivališče v Globasnici.

V zvezi z obdolžitvijo v okviru obtožbe zoper nas, predlagam zase in za soobdolžence, da zase in za soobdolžence zavzamem zaokroženo stališče v svojem materinem jeziku, ker se v tem laže izražam in primerno zagovarjam. Tak zagovor pa je mogoč samo, če se lahko v materinem jeziku seznamim z vsebino kazenskega spisa in zlasti z vsebino dokaznih sredstev.

Trenutno pa mi je nemogoče, da bi se zagovarjal glede dejanja, ki se mi očita, dokler ne obstaja slovenski prevod kazenskega spisa.

Pravico do uporabe materinega jezika in zlasti zagovora v materinem jeziku pa imam tudi na osnovi zakonskih določb, in sicer na osnovi ustavnega določila, to je člena 7 avstrijske državne pogodbe.

Nato se je oglašil k besedi še dr. Grilc, ki je ponovil izjavo obtoženca Smrečnika še v nemščini in dejal, da je že dober teden poprej študiral (nemški) akt in se pripravljaj nanj. Z ozirom na pismo, v katerem je slovenski odvetnik zahteval prevod kazenskega akta, je bil mnenja, da bo akt medtem preveden. Toda temu ni bilo tako, temveč obtoženci do danes niso bili v stanu, da bi bili seznanjeni z vsebino akta ter s posameznimi očitki, zaradi česar tudi ne morejo zavzeti stališča do obtožnice. Dr. Grilc je predlagal ponovno prevod akta in dejal, da je ta predlog tudi pravno utemeljen. Kajti deželno sodišče Salzburg v tem primeru le funkcionalno zastopa pristojnost celovškega deželnega sodišča, torej da nastopa kot deželno sodišče Celovec. Dr. Grilc je opozoril še na nekaj: Ne le, da imajo obtoženci pravico pred celovškim deželnim sodiščem zahtevati slovenščino, temveč so to

storili svojčas tudi Južnotirolci, ki so se morali zagovarjati pred porotnimi sodišči v Milanu — izven Južnotirolske.

Državni tožilec se je ponovno izrekel proti Grilčevim izvajanjem, sodnik je ponovno prekinil obravnavo. Po kratkem posvetu za zaprtimi vrati je sodišče oznanilo sklep: obravnava se preloži, ker sodnik — kot se je izrazil — sam ne more presoditi, ali obtoženci dovolj dobro znajo nemško, da bi sledili procesu. Naslednjič bo vabljen tudi tolmač.

Pismo bralca

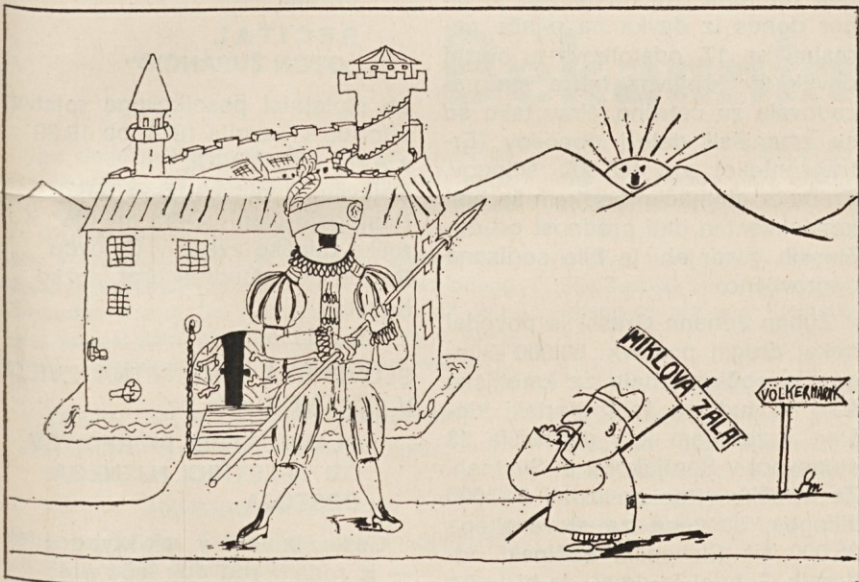
OB PRIMERU NAPADOV NA MIHO ZABLATNIKA

K taktiki fašizma sodi uporaba prakse, ki jo imenujemo: „Lovite tatu“. Skladno s to prakso so označili zavednega koroškega Slovenca za nenormalnega. V resnici pa je resnica ravno obratna od tistega, kar fašisti in fašistoidi govorijo. Če nekomu očitajo tatvino, sami kra-dejo. Če nekomu očitajo ekstremizem, so sami tisti, ki se poslužujejo nasilja. Potemtakem lahko sklepamo: če nekomu očitajo nenormalnost, so sami tisti, ki so nenormalni. Tu pa je seveda potrebno dobro vedeti, da ne gre za kako bolezen, ampak za nekaj kar je veliko hujše: gre namreč za tisto, čemur pravijo Angleži Moral Insanity. Po naše bi lahko rekli: moralna pokvarjenost. Seveda to ni bolezen, ampak gre za veliko bolj ne-

Tudi ostali politični procesi se nadaljujejo: v četrtek, 6. aprila, (popoldan) je pred deželnim sodiščem Celovec prizivna obravnava proti Jožetu Müllerju ter Mirku Perču. Oba sta pred nekaj meseci bila v Velikovcu obsojena na denarno kazen. Naslednji torek pa se mora — prav tako v prizivni obravnavi — zagovarjati Štefan Petjak, ker je bil šofer za dva slovenska nočna aktivista. To je bilo salzburškemu sodniku v prvi instanci vredno 16.500 šilingov kazni.

varno zverženost človeškega duha. Zanimivo je, da te vrste zverženost pogosto napada janičarje in potujčence. Ugodnosti in mir, ki jih človek pridobi s tem, da se zapiše npr. nemštvu, plačuje s svojim značajem. Če je v neki državi veliko takih ljudi, je sigurno, da bo njihovo nasilje priklicalo spor, v sporu pa se vsaka država podre. Če torej Avstrija hoče sebi dobro, če hoče Koroška biti enotna in svobodna, je mogoča le ena pot: da se vsi potujčenci vrnejo k resnici svoje prvobitne narave in narodnosti. Če se to ne bo zgodilo, bo njihova moralna zverženost tlo na katerem bo nov Hitler zasejal nov, veliko strašnejši fašizem, kot je tisti, ki se je podrl leta 1945.

Prim. dr. Jurij Zalokar,
Psihiatrična bolnica
Begunje na Gorenjskem

NAROČILNICA

Naročam letni abonma za „Naš tednik“, za ceno 150.— šil (150.— din)

Ime:

Naslov:

Datum

Podpis

Naročniki „Našega tednika“ naj pošljejo naročilnico na naslov: Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt/Celovec. Naročniki iz Jugoslavije naj uporabijo naslov: ADIT-DSZ, 61000 Ljubljana, Gradišče 10.

NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON

Milan Nikolić — Beograd:

13

Od popisa do taborišča

SOJENJE NA ŠOLSKEM IGRIŠČU

Nekoliko dni pozneje je v šolo prihrumela milica. Od pouka so odvedli R. M. in še trojico „predrznih učencev“. Pridržali so jih v oddelku za notranje zadeve v Blagojevgradu in zasliševali dva dni.

Kmalu nato, 22. aprila 1965, so v šoli po razglasni postaji objavili, naj se zberejo vsi učenci na igrišču pred šolo. Tam so se zbrali tudi agenti v civilu. Na nekem tovrnjaku so napravili nekakšen oder.

„Nas štiri so pozvali, naj stopimo pred vrsto,“ nadaljuje R. M. „Nato so začeli govoriti, koliko naporov in skrbi posveča BKP blagru celega ljudstva, zlasti mladine. Toda tu so nekateri taki — mislili so nas štiri —, ki tega ne razumejo, rušijo avtoriteto šole in osporavajo nepogrešljivo zgodovinska dognanja nedotakljive Bolgarske akademije znanosti.“

Čez nekaj dni so izključili iz šole vse štiri; naslednja tri leta se niso smeli vpisati na nobeno šolo. A to še ni zadostovalo. Z ostrimi kaznimi je bilo treba preplašiti druge učence. Četverico so izročili sodišču, kjer so obsodili R. M. na tri leta pogojno. In to vse zaradi nekaterih vprašanj.

Mladoletništvo ga je rešilo pravega zapora.

BOLGARI PO NAROČILU

Ko že tako postopajo z otroki, kako šele s starejšimi. V

pismu, poslanem ilegalno sorodnikom v Makedonijo, opisuje eden izmed borcev za emancipacijo in pravice pirske Makedoncev vzdušje tik pred popisom leta 1965, ko se je število Makedoncev znižalo v manj kot enem desetletju za več kot dvajsetkrat.

„Agitacija se je začela že dve leti pred popisom. Na vseh konferencah so razlagali ljudstvu, da makedonske države ni, da smo vsi Bolgari, da so tudi pesmi bolgarske, samo da jih zdaj prepevajo v nekem čudnem jeziku. Kdorkoli je zamenjal osebno izkaznico, je dobil novo, v kateri so ga proglasili za Bolgara.“

Mladi se ne morejo poročiti, če se niso prej izjavili za Bolgare. Učitelji, ki so se uprli, so bili aretirani in premeščeni v druge kraje Bolgarije. Tik pred popisom so bila vprežena v ta voz vsa podjetja. Javno so govorili, da bo tisti, ki se ne bo izjavil za Bolgara, izgubil delo. Kdor tega ni napravil takoj, je bil poklican na milico in na Komite na pogovor. Agitatorji v državnih avtomobilih so obiskali vse vasi in obljubljali denarne nagrade, kjer bi največ prebivalcev izpovedalo, da so Bolgari.

Predsednika Otečestvenega fronta (Domovinske fronte) v vasi Skrit v petriškem okraju so odpustili in ga politično degradirali, ker je napisal na popisni listič:

„Po naročilu bolgarske partije izjavljam, da sem Bolgar.“

DRUŽINSKA „TRADICIJA“

Aretacije „nepopravljivih“ so bile pogostnejše tudi zaradi tega, ker ima lov na Makedonce v Bolgariji že dolgoletno tradicijo. Traja že desetletja, začel se je pred vojsko, v povojnih letih pa je bil zdaj milejši, zdaj ostrejši. Nikdar pa ni prenehal.

Primer družine emigranta S. L. iz Blagojevgrada najbolje potrjuje to „bolgarsko tradicijo“. Njegovega očeta je zaprla bolgarska policija že pred vojsko kot člana VMRO

(makedonsko narodno-osvobodilno gibanje, op. prev.). Tudi njegovega brata so zaprli in likvidirali tik pred vojsko.

Po osvoboditvi so makedonskega aktivista S. L. leta 1948 aretirali in obsodili na deset let zapora. Kazen je prestal v zaporih in taboriščih v Blagojevgradu, Slivenu, Varni in Belenu.

„Ko sem prišel iz zapora, so bili neprenehno za mano in zahtevali od mene, naj se izjavim za Bolgara. Nisem mogel več zdržati. Sklenil sem, da zbežim, a so me leta 1958 prijeli in obsodili na sedem let zapora.“

SVOBODA POD NADZORSTVOM

Znova rešetke in taboriščna žica osrednjega sofijskega zapora, plevenskega, starozagorskega in seveda, kot se spodobi za Makedonce — taborišče Belene.

„V teh taboriščih in zaporih sem srečeval tisoče Makedoncev, ki so ždeli tam samo zato, ker so bolgarskim raznarodovalcem pogumno odgovorili NE. Mnogih se spominjam: Toma Malečkova iz Petriča in Kruma Solunova iz Gradešnice, ki sta bila obsojena na smrt, a so jima kazen spremenili v dvajset let zapora. Nikola Angelova-Oblakova iz vasi Marikostino, obsojenega na osem let, Ljubena Jankulova in njegove soproge iz vasi Hrsova, Angela Levskega iz Blagojevgrada, približno tridesetih Makedoncev iz Petriča, obsojenih na kazen med dvanajst in petnajst let ter mnogih drugih.

Po sedemnajstih letih ječe je S. L. naposled le videl svobodo. A kako? Svobodo pod stalnim nadzorstvom in pritiskom. Niso mu dovolili, da bi si ustvaril družino. Ko je to naposled le rešil, so ga oblasti v vseh dokumentih proglasile za Bolgara.

S. L. v Bolgariji ni mogel več zdržati. Leta 1965 se je težkega srca odločil za beg v Jugoslavijo. V Bolgariji je zapustil ženo in tri majhne otroke. Zato smo dali njegove mu imenu tudi popolnoma izmišljeni začetnici. (Dalje)

Komunalni problemi občine Bekštanj

V Loški kulturni dvorani je bila dne 30. marca 1978 prva seja občinskega sveta Bekštanj.

Dnevni red je obsegal 15 točk. Po pozdravnih besedah župana je dal občinski odbornik Gruber poročilo o obračunu za leto 1977. Občina je zaključila z dobropisom v znesku 3,4 milijonov. Podžupan Wiltsch je nato predlagal, da se da razrešnica županu in referentom, kar se je soglasno zgodilo.

Prvi prispevek je prinesel dr. Simonitsch, ki je dejal, da je bil finančni referent pri sestavi proračuna le preveč pesimističen. On in govornik SPÖ inž. Hatze, ki je zagovarjal sistematiko proračuna 1977, sta se zahvalila prebivalstvu

in obrtnikom občine za marljivo plačevanje davkov. Referenta Koffler in Anderwald sta prosila za delež iz pribitkov 1977 za nujno kritje potreb v njihovih referatih. Župan Schmid je zavrnil zahteve in menil, da se rabi ta denar za kritje že sklenjenih izdatkov v letu 1978.

Nato je odločil občinski svet prodajo 125 m² zemlje družini Bürger na Brdu.

Soglasno je bila sprejeta sprememba pogodbe najemnine med občino in Rogner m. b. H. v zvezi počitniške vasi ob Baškem jezeru. Odklonjeno je bilo preimenovanje treh zemljišč v katastrih Brnca in Loče.

Inž. Hatze je nato poročal o fi-

nančnem proračunu za turistično propagandno skupnost Baško jezero, ki znaša 1,138.000 šil., k temu prispeva občina Bekštanj 67 %. Strokovni referent Koffler je menil, da bo treba s strani občine več podpore tujskemu prometu. Župan Schmid je dejal, da ne vidi potrebe, dokler obrtniki sami ne navedejo svojih iniciativ.

Dr. Simonitsch je občinskemu svetu predlagal nov osnutek oskrbniškega območja kanala in vodovoda, ki je bil soglasno sprejet. Nato je referent za gradnjo povedal, katere ceste bodo v letošnjem letu popravili oziroma asfaltirali; dejal je, da je važno, da se občanom pove, koliko občina in-

vestira za izboljšanje cest. Letos bodo s pomočjo AIK-posojil gradili ceste v Goriče pri Maloščah in na Kopanje v bivši občini Ledince. Za to cesto bo prispevala svoj delež tudi Rogner m. b. H. Nadalje bo investirala občina 2 milijona iz rednega proračuna za gradnjo občinskih poti in 500.000 za popravilo mostov in poti.

Ogromne izdatke je imela občina Bekštanj v letošnji zimi tudi s spravljanjem snega in sicer 1 milijon. Na vprašanje občinskih odbornikov je dejal referent Wiltsch, da bodo po možnosti popravili tudi ceste v Podgorjah in v Ločah. S trditvijo Alfreda Kofflerja, da so nekateri občinski uradniki neprijazni in da ne varujejo interese občanov, je izzval nevoljo župana. Končno so se pobotali in vodje frakcij so se izrazili zadovoljne z delom finančnega referenta in župana. Razveseljivo je, da se je tokrat oglašil tudi zastopnik slovenske liste gospod Mikl Janez in prispeval k debati.

Šentjakob: subvencija

Številke so zavzele lep del zadnje seje občinskega sveta v Šentjakobu zadnje sredo. Letni obračun 1977 je izkazal za Šentjakob dobiček skoraj pol milijona (dohodki: 16,4 milijonov, izdatki 15,9 milijonov). Vendar niso bile vse številke razveseljive. Kot so poročali referenti predstojništva, je sicer donos iz davka na pijačo narastel za 17 odstotkov, a obrtni davek ter krajevna taksa sta nazadovala za četrtno. Prav tako so se zmanjšali deleži donosov (Ertragsanteile) za 400.000 šilingov. Treba bo domačim tvrdkam še bolj konsekvntno dati prednost pri občinskih gradnjah, je bilo soglasno ugotovljeno.

Župan Johann Gressl je povedal nekaj drugih postavk: 80.000 šilingov je občina izdala za kmetijske šole — tudi za šentrupertske klošter, v zadnjem letu dogradila 23 stanovanj v Šentjakobu in Svatnah. Za otroške vrtece so izdali 540.000 šilingov, od tega za slovenskega 35.000 šil. Slovenski občinski odbornik Gabriel je dejal, da bi treba bilo še bolj štediti in raje podpirati znatno cenejši vrtec šolskih sester. Šef slovenske frakcije Miha Antonič je opozoril na potrebno reklamo v tujskem prometu. Da občinski očetje varčujejo, dokazujejo z lastnim vzgledom. Na seji je bilo rečeno, da konzumirajo šentjakobski odborniki le polovico sejne odškodnine, ki bi jim pripadala (200.— namesto 400.— šil.).

Slovensko prosvetno društvo Rož je zaprosilo za subvencijo za tiste prireditve, ki bodo v okviru 75-letnice društva. Občinsko predstojništvo je potem predlagalo 3000 šil. iz kulturnega sklada ter 2000 šilingov iz tujskoprometnega fonda. Občinski očetje so to subvencijo odobrili.

Klub slovenskih občinskih odbornikov
Socialna gospodarska skupnost Šentjakob v Rožu
Socialna volilna skupnost Rožek
Volilna skupnost Bekštanj

vabijo na

zborovanje občanov zgornjega Roža

ki bo v petek, 14. aprila 1978, ob 19.30
pri ANTONIČU na REKI

Dr. Matevž GRILC, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev in dipl. inž. Feliks WIESER, tajnik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem bosta ocenila narodno-politično situacijo koroških Slovencev. Potem bo diskusija. Pomenili se bomo tudi o ponovni samostojni kandidaturi naših list v občinah Šentjakob, Rožek in Bekštanj pri občinskih volitvah prihodnjega leta.

PRIREDITVE

ZVEZA SLOVENSKE MLADINE
vabi na

MLADINSKI FESTIVAL

ki bo v soboto, dne 8. aprila 1978, ob 19.30 pri **Šoštarju** v Globasnici.

Nastopajo:

Ansambel PEPEL IN KRI
solisti DITKA HABERL
EDVIN FLISER
OTO PESTNER

ter domači interpreti

Vstopnice po šil. 30.— pri krajevnih odborih ZSM!

Veseloigra:

„ZADREGE“

Prireditelj: SPD „BILKA“ v Bilčovsu

Kraj: pri Miklavžu v Bilčovsu

Čas: nedelja, 9. aprila 1978, ob 19.30

Gostuje: Farna igralska skupina iz Vogrč

Veseloigra:

„ZADREGE“

Prireditelj: Farna igralska skupina iz Kotmare vasi

Kraj: Farna dvorana v Kotmari vasi

Čas: nedelja, 9. aprila 1978, ob 14.30

Gostuje: Farna igralska skupina iz Vogrč

Veseloigra:

„ZADREGE“

Prireditelj: Farna igralska skupina iz Kotmare vasi

Kraj: Farna dvorana v Kotmari vasi

Čas: nedelja, 9. aprila 1978, ob 14.30

Gostuje: Farna igralska skupina iz Vogrč

„ODER MLADJE“ KOROŠKE DIJAŠKE ZVEZE V CELOVCU prireja

RECITAL

„OTON ŽUPANČIČ“

ob stoletnici pesnikovega rojstva

v torek, 11. aprila 1978, ob 19.30

v AVLI SLOVENICI,

Celovec, Paulitschgasse 5—7

Nastopajo člani „Odra mladje“ Koroške dijaške zveze v Celovcu

Recital je naštudiral prof. Jožko Kovačič

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V CELOVCU vabi na

SLAVNOSTNO PRIREDITEV

OB 70-LETNICI NJENEGA

OBSTOJA

Geslo: Iz veka v vek krvi gre tek

— iz roda v rod duh išče pot!

v nedeljo, 16. aprila 1978, ob 14. uri

v Mestnem gledališču v Celovcu.

Vstopnice v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih, v knjižarni

„NAŠA KNJIGA“ in v pisarni SPZ.

DR. THEODOR VEITER PREDAVA V GALERIJ HILDEBRAND

Mednarodno priznani strokovnjak

za manjšinska vprašanja dr. Theodor Veiter, sedaj častni profesor

za splošne državne vede, pravo

beguncev in narodnih skupin na

univerzi v Innsbrucku, bo predaval v ponedeljek, 10. aprila, ob

19.30 v celovski galeriji Hildebrand.

Tema: „Pravo narodnih skupin in

resničnost narodnih skupin v Avstriji 1978.“

Škocijan: GL dokazala soodgovornost

Prejšnjo sredo je občina Škocijan kot ena izmed zadnjih sprejela proračun za tekoče leto. Proračunska debata je trajala tja do polnoči, prevladovala so konfrontacije med ÖVP in SPÖ, ki sta si lastili zasluge za to in ono v preteklosti in izmenjavali tudi precej zasoljene očitke, pri čemer se je posebno bojvito zadržal prejšnji župan Vitus Jesse (SP), katerega izjave so postajale vedno bolj kabaretistične, osebnostne in dostikrat niso zadele cilja. Zgleda, da hoče občinski odbornik Jesse in drugi z njim, po vsej sili ljudi prepričati, da je bila prejšnja vlada absolutne socialistične večine v občini nekakšna zlata doba. Nasploh se je socialistična frakcija, s podžupanom Holzerjem na čelu, tokrat hotela rešiti iz neprijetne zadrege — imela namreč ni nobenih konstruktivnih predlogov — z včasih dvomljivimi besednimi napadi na vse strani.

Letošnji proračun znaša v celoti domala 40 milijonov šilingov in je, to so na seji posebno poudarili zastopniki Gospodarske liste in ÖVP, izravnani. Torej v Škocijanu tudi letos ne računajo s primanjkljajem, s katerim so konfrontirane že marsikatero občine na Koroškem.

Kakor da bi se zgodil čudež, smo prišli do izravnane proračuna, je izrazil dipl. inž. Franc Konzilia zadovoljstvo slovenske Gospodarske liste (GL), da letos ni primanjkljaja in da bo kljub temu možno realizirati nekatere za občane važne načrte, ki so bili tudi na listi zahtev GL: kopališče ob Zablaškem jezeru (450.000.—), cestna osvetljava za doslej še „temna“ naselja (380.000.—) in izdaja turističnega prospekta.

Številke proračuna pa tudi povejo, da bo morala občina za vzdrževanje otroškega vrtca v Škocijanu letos prispevati okoli milijon. Izgradnjo škocijanske cerkve in popravljala dela na križevem potu na Kamnu bo občina podprla s 100.000 šilingov.

V izrednem delu proračuna (skupaj dobrih 7 milijonov) predvidevajo med drugim za izgradnjo ceste na Podgrad čez 2 milijona, za nadaljnja dela pri kanalizaciji 1,8 milijonov šilingov, precejšnje vsote pa še za financiranje novega posloplja občinskega urada.

Za ÖVP je izjavil župan Drobesh, da je v zadnjem času občini uspešno uresničiti velike projekte (gradnja otroškega vrtca, novega občinskega posloplja, dogradnja mrtvašnice in kanalizacija), da sedaj zaradi splošne slabitve gospodarstva položaj ni lahek, da pa občina skuša zadovoljiti potrebe občanov, čeprav je pričakovati nazadovanje pri sredstvih, ki jih dobiva občina iz raznih dajatev.

Sicer bodo v Škocijanu porabili tudi lanskeletne finančne rezerve, a brez dolgov tudi letos ne bo šlo, dejansko jih bo okoli 6 milijonov. Prav to dejstvo je socialistična frak-

cija, ki je pri vseh dosedanjih namelih posojil soglasovala, vzela za vzrok, da je „obračunala“ s to vrsto financiranja in dobila v odgovor od vodje Gospodarske liste, Franca Piceja: Dolgove smo naredili vsi skupaj, sami jih bomo morali poravnati. Po Picejevem mnenju je v proračunu dokaj šibkih točk, toda boljšega ni. Zadržanje socialistov je dipl. inž. Konzilia označil kot oportunistično, njihovo „igro s številkami“ (dr. Holzer je namreč skušal izluščiti nek pomanjkljaj) pa za nesprejemljivo.

Proračun je občinski svet odobril proti glasovom SPÖ.

Poleg proračuna je bila na dnevnem redu še vrsta drugih točk: Razširitev pokopališča na Kamnu hoče občina omogočiti z nakupom primerne zemljišča. Dve, prej v ta namen kupljeni parceli zaradi močvirnaste narave nista ustrezali. Sicer tudi sedanja rešitev ni idealna, a drugače pač ne gre, je dejal Konzilia.

Občinski svet je izglasoval proti glasovom SPÖ nov pravilnik za otroški vrtec, ki določa, da se vrtec

zapre vsako leto v drugi polovici septembra, tako da starši v sezonskem času ne bodo imeli težav. Glede poimenovanja cest in poti v okolici Klopinskega jezera so se pojavile take nejasnosti, da so točko spet vzeli z dnevnega reda. V zvezi s prošnjo nekega interesenta (neobčana) za priključitev k občinskemu vodovodu je dipl. inž. Konzilia zastopal mnenje, da bi bilo treba problem oskrbe z vodo (te namreč občina še nikakor ne more zagotoviti vsem) rešiti bolj vzajemno, treba se bo tudi pogovoriti s šentvidčani, ki imajo vodovodno zadrugo. Najti je treba kaj boljšega od sedanje rešitve. Zastopnik GL s tem seveda ni hotel ustvariti vtisa, da želi kdo šentvidčanom vzeti vodo, gre za pogovore.

Občinski svet je še sklenil prodajo dveh občinskih parcel ob jezeru, prošnjo Rodrixa iz Velikovca za naknadno gradbeno dovoljenje neke (sicer že načete) gradnje ob jezeru pa zaenkrat zavrnil, stvar bodo ponovno obravnavali v pristojnem odboru.

Borovlje: jezikovni problemi

V sredo, 29. marca 1978, je bila v Borovljah v mestni hiši občinska seja, katere so se udeležili vsi občinski odborniki. Prva točka dnevnega reda je bila odobritev zapisnika zadnje občinske seje dne 16. decembra 1977. Že kar k prvi točki dnevnega reda je moral zavzeti stališče zastopnik Slovencev, Feliks Wieser pd. Šašl v Slovenjem Plajberku. Zapisnik zadnje seje je bil napačno formuliran, nepravilno zapisan, celo rezultat glasovanja po razpustitvi ljudske šole II v Borovljah je bil napačno napisan. Proti razpustitvi je namreč glasovalo 9 mandatarjev, tudi zastopnik Slovencev. V zapisniku: 19 proti 8 glasovom, pravilno bi bilo 18 proti 9 glasovom. Feliks Wieser-Šašl je zavzel svoje stališče še tudi k drugim točkam tega zapisnika. Pred vsem tudi zaradi tega, ker njegove besede niso bile pravilno protokolirane; zastopnik Slovencev je povedal najprej v slovenskem in potem še v nemškem jeziku. Nekatera vprašanja pa je zastavil županu v slovenskem jeziku, na ta vprašanja župan sploh ne odgovarja, čeprav poučuje v ljudski šoli v Borovljah tudi slovenščino. Pri občinski seji župan Woschitz slovenskega jezika sploh noče razumeti. Pri zadnji občinski seji dne 29. marca 1978 je bil navzoč tudi zastopnik okrajnega glavarja dr. Rapoldi. Na kraju samem se je lahko prepričal, da koroški Slovenci niso enakopravni, da slovenskega jezika pri občinskih sejah ne upoštevajo, čeprav imajo Slovenci do njega pravico po državni pogodbi.

Na dnevnem redu je bila tudi potrditev novega občinskega od-

bornika, ker je dosednji občinski odbornik Piber Herbert (FPÖ) odstopil. Njegov naslednik je Rabič Wili. Govori se, da so se zastopniki FPÖ v občinskem odboru hudo skregali, zaradi tega je potem prišlo do odstopa Piberja. Občinski odbor je sklepal tudi o najetju kredita za KESTAG v višini 10 milijonov šilingov; zgleda, da je industrijsko podjetje KESTAG v Borovljah v gospodarskih težavah, ker mora občina najeti denar za tovarno. Občina bo gradila tudi veliko športno dvorano, ki bo stala okoli 20 milijonov šilingov. Mnenje slovenskega zastopnika je bilo sledeče: Čeprav so krediti za izgradnjo ogromne športne hale ugodni, bi pa kljub temu morali misliti tudi na to, da bodo vsakoletni stalni vzdrževalni stroški za halo ogromni in veliki, katere bo morala občina plačevati.

Občinski odbor je razpravljal tudi o personalnih vprašanjih občinskih delavcev in nastavljenecv. Poslušali so tudi poročilo o stanju občinske blagajne oz. pregled občinske blagajne. Občina je nabavila tudi klavir, ki bo stal plačevalce 190.000 šilingov. To je res preveč samo za en klavir, ker na drugi strani za bolj važne stvari ni denarja. Občinski odbornik Feliks Wieser je odločno zahteval, naj se uredi in popravi občinska cesta v Slovenjem Plajberku (Dušnjak—Žanten). Na tem odseku ceste teče tudi hudournik kar petkrat čez občinsko cesto. Kadar je hudournik aktiven, se ne moreš peljati čez ne z avtom in tudi ne moreš iti čez peš.

Petdeset let gasilskega društva v Vogrčah

Ob svojem zlatem jubileju — 50-letnici — je gasilsko društvo v marcu obhajalo slovesno svoj 50. občni zbor. Proslavo je pričelo s sveto mašo za vse rajne člane gasilskega društva, ki jo je daroval domači župnik Vinko Zaletel v cerkvi, ki je posvečena prav zavetniku gasilcev Sv. Florijanu. Gasilci so posebej izrazili svoje prošnje, naj jih Bog po posredovanju Sv. Florijana usliši.

Občni zbor se je vršil v slovesno okrašeni šolski telovadnici. Poleg vseh domačih gasilcev in župnika so bili navzoči pliberški mestni župan Othmar Mory, deželni gasilski načelnik Peter Gradnitzer, okrajni načelnik Simon Hribernig, častna deželna in okrajna načelnika Marko Kumer in Hans Miklau, mestna svetnika Valentin Vavti in Ignac Domej in občinski odbornik Mirko Kert.

Krajevni načelnik Peter Visotschnig je najprej pozdravil častne goste in vse navzoče, nato je podal zgodovino društva.

NADVSE ZANIMIVA ZGODOVINA

V letih 1926—1928 je bila ustanovljena „Požarna bramba“ (torej s slovenskim imenom). Zaradi čudnih političnih razmer po prvi svetovni vojni sta bila šele leta 1928 izmed 37 ustanovnih članov „Požarne brambe“ izvoljena za predsednika Alojzij Miklin, pd. Šuln, za podpredsednika Franc Konečnik

Mnogo je pomagal in posle vodil tedanji šolski ravnatelj Alojzij Černe.

Po sili razmer se je 1930 društvo spremenilo v „Feuerwache Rinken-berg“. Gasilci sami so 1933 brez vsake zunanje pomoči zgradili mali gasilski dom in po ukinitvi plavža in tovarne verig v Lipici kupili tam ročno brizgalno. Za pogon le-te je bilo potrebno 25 moč. Druge oprave niso imeli, ker so bili navezani le na prostovoljne prispevke domačinov, iz javnih sredstev ni bilo nobene podpore. Prav zato je bilo pri gasilcih veliko idealizma. Leta 1938 je bil izvoljen načelnik Gašpar Wodiunig in podpredsednik Pavel Kropivnik, ki sta vodila društvo preko svetovne vojne do 1950.

Med svetovno vojno je bila stara brizgalna zaradi medenine (Messing) toliko vredna, da jo je Hans Visotschnig iz Pliberka zamenjal za brizgalno na vozu s konjsko vprego, ki je že imela črpalno cev in je bilo za uporabo potrebno le 10 moč.

Leta 1950 je prevzel vodstvo Franc Juch, pd. Užnik. Navdušeno se je z vsemi močmi lotil dela in dosegel, da je bilo isto leto 23 članov in da so kupili novo brizgalno s cevmi vred. Pod blaškim županom Mirkom Kumrom-Črčejem so 1955 slovesno blagoslovili gasilski dom in brizgalno. Leta 1961 so začeli graditi novi gasilski dom, ki ga je 1963 slovesno blagoslovil dekan

Kristo Srienec ob asistenci Vinka Zaletela, župan je bil tedaj Valentin Krof. Zemljišče za stavbo je zastonj darovalo vogrško župnišče.

Po ukinitvi občine Blato 1964 je društvo po mnogih težavah dobilo moderni gasilski avto, ki ga še sedaj uporablja, in ga je župan Siegfried Kristan po blagoslovitvi 6. aprila 1964 izročil v uporabo. 1969 je društvo z občinsko in deželno denarno pomočjo kupilo moderno prenosno brizgalno RVWA.

Na letnem občnem zboru 1973 so člani izvolili za načelnika Antona Visotschniga in za namestnika Franca Konetschnika, ki še sedaj vodi. V tem času je društvo nabavilo na lastne stroške ročni sprejemni in oddajni radio, zasilni električni agregat s pritisklinami, renoviralo in povečalo gasilski dom, kar so zastonj delali člani sami. Tudi paradne obleke so si kupili člani sami, le deloma je prispevala društvena blagajna.

VELIKO USPEHOV PRI TEKMOVANJIH

Pri raznih gasilskih tekmovanjih si je društvo priborilo sedemkrat okrajno prvenstvo in pa premnogo pokalov v različnih koroških krajih. Razstavljeni so v domu in pričajo o izrednih uspehih, ki so seveda sad mnogih vaj in požrtvovalnega dela. Zaradi takih priznanj se bodo vogrški gasilci letos udeležili tudi vsedržavnega tekmovanja.

● Vsi slavnostni govorniki so pohvalno ocenili delo društva, zlasti dobro tovarištvo in sodelovanje vseh članov in želeli društvu za bodočnost mnogo uspehov. Naj pripomnimo, da je možen tak uspeh le tam, kjer ni strankarske politike, kjer ni jezikovnih trenj, ampak je delo vseh usmerjeno v skupno dobro društva in prebivalstva. Če bo tak duh vladal še naprej, potem smemo upati na uspešen razvoj.

Župan je podelil Mihaelu Kreutz, Feliksu Nachbarju, Folteju Hirnu in Maksu Enziju st. priznanja za 25-letno delovanje v društvu. Pripravnika sta postala Poldej Juch in Maks Enzi ml. Napredovali so: Leo Roschitz za mojstra, Franc Kotschitsch in Siegfried Jop za višja gasilca, Poldej Prutej in Franc Juch ml. za gasilca.

● Mešani pevski zbor je pod vodstvom ravnatelja Jožka Končija zapel ob začetku in zaključku po dve nemški in slovenski pesmi in tako prispeval k res posrečeni in dostojni proslavi. Načelnik Anton Visotschnig, ki ima gotovo veliko zaslug za tako uspešno delovanje, se je pristočno zahvalil častnim gostom, tovarišem gasilcem za sodelovanje in znova potrdil, da ima gasilsko društvo vedno trdno voljo, da služi in pomaga bližnjemu v nesreči.

DOM v TINJAH

V soboto, 8. IV., od 9.—18. ure

INTENZIVNI TEČAJ ZA SLOVENŠČINO

Predavatelj: bo v razpisu objavljen

Od nedelje, 9. IV., do torka, 11. IV., vedno od 15. do 21. ure

IKEBANA

Krašenje z rožami

Voditeljica: ga. Shusui Pointner-Komoda, München

Petek, 14. aprila 1978, ob 19.30, n.

TINJSKI LITERARNI POGOVORI

Predavatelj: prof. dr. Jože Lukana

V soboto, 15. IV., od 9.—17. ure, sl.

UVAJANJE V MEDITACIJO ZA ŽENE

„Poglobiti življenje“

Voditeljica: s. dr. Mihaela Klun

Od petka, 14. IV., do petka 21. IV. 1978

ROMANJE V MARIA LORETTO — SAN GIOVANNI — RIM — ORVIETO — PADOVO

Cena: šil. 2270.—

Vozi: avtopodjetje SIENČNIK

Duhovni vodja: g. Anton Cveto Prijava sprejema Dom v Tinjah do 10. aprila!

Od sobote, 15. IV., ob 15. uri, do nedelje, 16. IV., ob 17. uri, n.

SREČANJE IN OBNOVA ZA MINISTRANTE

Voditelj: žpk. Marko Jernej

Bekanntmachung

Das Bundesministerium für Handel, Gewerbe und Industrie hat mit Bescheid vom 31. März 1978 Zahl 36.913/3—III/7/78 die Tarife und Preise für die Versorgung mit elektrischer Energie aus dem Versorgungsnetz der Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft und die damit in Verbindung stehenden Preise für Nebenleistungen mit Wirkung vom 1. April 1978 bei unverändertem Wortlaut der Bedingungen, neu festgesetzt wie folgt:

TARIFE FÜR ALLGEMEINE ABNEHMER

Die neuen Tarife und Preise betragen:

I. HAUSHALTSTARIF (H)

Als monatliche Teilbeträge des Jahresgrundpreises werden eingehoben:

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Für jeden Tarif-Raum	8,30	0,66 8,96 S
Der Arbeitspreis beträgt	95,50	7,64 193,14 g/kWh
Der Meßpreis wird nach VIII/7 verrechnet.		

II. GEWERBETARIF (G)

Als monatliche Teilbeträge des Jahresgrundpreises werden eingehoben:

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Lichtanlagen:		
Für je angefangene 100 Watt des Tarifanschlußwertes	16,70	1,34 18,04 S
Der Mindestgrundpreis beträgt	16,70	1,34 18,04 S
Der Arbeitspreis beträgt	95,50	7,64 103,14 g/kWh
Der Meßpreis wird nach VIII/7 verrechnet.		

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Kraft-, Wärme- und sonstige Anlagen		
Für je 0,5 kW des Tarif-Anschlußwertes	31,10	2,49 33,59 S
Der Mindestgrundpreis beträgt	31,10	2,49 33,59 S
Der Arbeitspreis beträgt	95,50	7,64 103,14 g/kWh
Der Meßpreis wird nach VIII/7 verrechnet.		

III. LANDWIRTSCHAFTSTARIF (L)

Als monatliche Teilbeträge des Jahresgrundpreises werden eingehoben:

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Für die ersten 3 Tarif-Hektar	17,10	1,37 18,47 S
Für jedes weitere Tarif-Hektar	5,70	0,46 6,16 S
Der Arbeitspreis beträgt	95,50	7,64 103,14 g/kWh
Der Meßpreis wird nach VIII/7 verrechnet.		

IV. KLEINSTABNEHMERTARIF (K)

Es steht dem Abnehmer frei, anstelle der vorstehenden Grundpreistarife den folgenden Kleinstabnehmerarif zu wählen:

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Der Strompreis setzt sich zusammen aus einem Arbeitspreis, der beträgt und einem Meßpreis gem. VIII/7.	3,45	0,28 3,73 S
Für Zusatz- und Reserveversorgung besteht kein Anspruch auf den Kleinstabnehmerarif.		

V. NACHTSTROMTARIF (N)

Der Nachtstromtarif wird nur für Wärmespeicher, die der Raumheizung dienen, für Heißwasserspeicher, Futterdämpfer usw., bei Beschränkung der Abnahme ausschließlich auf einen zwischen 22 und 6 Uhr liegenden Zeitraum, gewährt.

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Der Strompreis setzt sich zusammen aus einem Arbeitspreis, der beträgt, und einem Meßpreis gem. VIII/7.	54,6	4,37 58,97 g/kWh

VI. BLINDSTROMTARIF (B)

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Der Blindstrompreis setzt sich zusammen aus einem Arbeitspreis, der beträgt, und einem Meßpreis gem. VIII/7.	33,9	2,71 36,61 g/BkWh

VII. PAUSCHALTARIF (P)

Die Pauschalpreise betragen:

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
a) Lichtstrom:		
Stufe I je Watt und Monat	26,5	2,12 28,62 g/kWh
Stufe II je Watt und Monat	39,2	3,14 42,34 g/kWh
Stufe III je Watt und Monat	65,0	5,20 70,20 g/kWh

b) Wärme- und Kraftstromgeräte:

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Bügeleisen bis 500 Watt für Haushalt (4 Personen)		
je Monat	14,80	1,18 15,98 S
Bügeleisen bis 500 Watt für Haushalt (über 4 Personen)		
je Monat	17,80	1,42 19,22 S
Radio bis 4 Röhren, Haushalt, je Monat	14,80	1,18 15,98 S
Radio über 4 Röhren, Haushalt, je Monat	19,30	1,54 20,84 S

c) Gewerbliche Motoren:

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Stufe I bis 20 Betriebsstunden je PS (0,75 kW) und Monat	37,00	2,96 39,96 S
Stufe II bis 50 Betriebsstunden je PS (0,75 kW) und Monat	74,10	5,93 80,03 S
Stufe III bis 100 Betriebsstunden je PS (0,75 kW) und Monat	132,70	10,62 143,32 S
Stufe IV bis 150 Betriebsstunden je PS (0,75 kW) und Monat	169,10	13,63 182,63 S
Stufe V bis 200 Betriebsstunden je PS (0,75 kW) und Monat	234,20	18,74 252,94 S

PREISE FÜR SONDERABNEHMER

Die neuen Preise für die Versorgung von Sonderabnehmern, einschließlich der damit im Zusammenhang stehenden Nebenleistungen, gelangen nach Maßgabe der im obzitierten Bescheid getroffenen Festlegung zur Verrechnung.

ANLAGE

zu den „Allgemeinen Bedingungen für die Versorgung mit elektrischer Energie aus dem Niederspannungsnetz der Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft (KELAG)“.

Zu III/5 BAUKOSTENZUSCHÜSSE

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
1. Haushalt		
Je Tarif-Raum	481,50	38,52 520,02 S
2. Gewerbe		
Für je angefangene 100 Watt Licht des Tarif-Anschlußwertes	144,50	11,56 156,06 S
Für je 0,5 kW Kraft des Tarif-Anschlußwertes	518,00	41,44 559,44 S
3. Landwirtschaft		
Für den landwirtschaftlichen Haushalt		
je Tarifraum	481,50	38,52 520,02 S
Für Verbrauchseinrichtungen des landwirtschaftlichen Betriebes für je 0,5 kW des Tarif-Anschlußwertes, der nach dem Gewerbetarif ermittelt wird	518,00	41,44 559,44 S

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
4. Nachtspeicheröfen		
Der Baukostenzuschuß beträgt je 0,5 kW des Nennanschlußwertes	518,00	41,44 559,44 S

ZU V/3 ANSCHLUSS UND INBETRIEBSETZUNG DER ANLAGEN

Für Ein- bzw. Ausschaltungen von Anlagen sind die tatsächlich aufgelaufenen Zeit-, Wege- und Fahrtkosten zu verrechnen,

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
mindestens jedoch	92,30	7,38 99,68 S

Die Verrechnungssätze für den Anschluß, die Inbetriebsetzung und die Abnahme einer neuen, erweiterten oder abgeänderten Anlage betragen: Für Heizgeräte je angefangenes kW 11,50 0,92 12,42 S Für Motoren je angefangenes 0,5 kW 9,20 0,74 9,94 S Für sonstige Installationen je Auslaß 6,90 0,55 7,45 S Die Überprüfungskosten betragen für jede Anlage mindestens 57,70 4,62 62,32 S Montage von Zählern, Meßwandlern, Schutzhüllen und Fernsteuerempfängern: Die erstmalige sowie jede weitere durch den Abnehmer verursachte Montage ist nach den tatsächlichen Aufwendungen für Material, Arbeitszeit usw. vom Abnehmer zu tragen.

Zu VIII/3 RECHNUNGSLEGUNG

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
Für jede Einmahlung und Wiedervorlage einer Rechnung ist ein Betrag von 17,30 1,38 18,68 S zu entrichten.		
Außerdem werden bei nicht termingerechter Bezahlung von fälligen Forderungen bankmäßige Verzugszinsen in Anrechnung gebracht.		

ZU IX/6 BEENDIGUNG DER VERSORGUNG

Bei Wiedereinschaltung einer Anlage nach unterbrochener Versorgung werden die Kosten nach der aufgelaufenen Zeit, den Weg- und Fahrtspesen,

	Nettopreis 8 % USt.	Bruttopreis
mindestens jedoch mit	92,30	7,38 99,68 S
verrechnet.		

ÜBERGANGSREGELUNG

Für die Abrechnungsperioden, die den Wirkungsbeginns der neuen Strompreise überschneiden, z. B. März 1978/April 1978, werden Strommengen, die teils vor und teils nach dem 1. April bezogen wurden, taganteilig mit den alten und den neuen Arbeitspreisen, entsprechend dem Zeitpunkt der Zählerablesung, abgerechnet.

Wir bitten um gefällige Kenntnisnahme.

KÄRNTNER
ELEKTRIZITÄTS-AKTIENGESELLSCHAFT

GIOVANNI RODARI:

Igračke

„Letos imamo različne novosti,“ mi je razlagal direktor veleblagovnice, ko sva stopala proti oddelku za igrače. „Lahko boste napisali sijajen članek o igračah, to vam zagotavljam. Naši strokovnjaki so se izkazali. Izhajali so iz splošno veljavnega načela, da so otroci človečki, ki radi živijo v svetu odraslih in posnemajo vse, kar delajo veliki, čeprav v manjšem merilu.“

Spustil se je v predavanje o pedagoški psihologiji in me sem ter tja ošinil s pogledom, če si beležim njegova izvajanja. Na srečo do oddelka z igračami ni bilo daleč. Zgnetla sva se skozi vrste odraslih in otrok, ki so stali pred cesto s tedirigiranimi avtomobilčki. Čudovita igračka, sem moral priznati, saj je do vseh podrobnosti posnemala velemestni promet.

„Zelo pametno,“ sem pripomnil in čakal po svoji beležnici, „otroci se morajo že zgodaj navaditi na cestne predpise in pridobiti osnovno znanje o motornih vozilih.“

„Zdaj pa dobro pogledajte!“ me je opozoril direktor.

Sam se je sklonil nad napravo za daljinsko upravljanje in vzel gibanje rdečega avtomobilčka v svoje roke. Glej! Ostro je zavil in zdrvel proti križišču. V tem trenutku je dvignil prometni stražnik roko in ustavil promet. Toda malemu rdečemu avtu še na misel ni prišlo, da bi se ustavil. Nasprotno! Povečal je hitrost in kot puščica švignil mimo stražnika. V trenutku ko je vse kazalo, da ga bo oplazil, se je voznik sklonil skozi okence in mu pokazal jezik.

„Ste videli?“ se je razveselil direktor. „Pravo majhno čudo tehnike. V avtomobilu je namreč električna fotocelica, ki v hipu, ko gre vozilo mimo stražnika, sproži pero in tako dalje. Zdaj pa pogledajte tistile avtomobilček!“

Tako spretno je upravljal po cesti zelen avto, da ga je kmalu pognal v taksi, ki je prihajal z desne. Taksi je odneslo v fička, ta pa je pristal v četrtem avtomobilu. Ob splošnem navdušenju gledalcev se je izpod avtomobilov prikazal rdeč potok krvi.

„Nič se ne vznemirjajte, cesta je iz materijala, ki se prav lahko umije. Ali ni bilo trčenje čudovito? Z malo vaje zmore vsak otrok karam-

bole dvanajstih voz s sedmimi mrtvimi. Ste že kdaj videli bolj perfektno posnemanje resničnosti?“

Direktor mi je pokazal še druge čudovite igračke. Na primer stripe lutke, ki so se slabile do modrčka in hlačk. Druge so se spet sprehajale sem ter tja, se zibale v bokih in mežikale z očmi, da me je to spominjalo na nekaj — ne vem že kaj.

„Upam, da razumete smisel teh igračk?“ me je vprašal direktor. „Dovolj je nedolžnih zastarelih igrač. Naj so naši otroci v nerealnem svetu in zmotnem prepričanju, da bo šlo v življenju vse gladko kot v starem svetu igračk? Naše geslo

je: moderne igrače za moderno življenje.“

Spet sva šla naprej. Na pultu je stal pravi pravcati telefon z vsem potrebnim. Direktor je vzel v roko slušalko in premaknil neki vzvod. Čez nekaj trenutkov je telefon pozvonil. Direktor mi je namignil, naj dvignem slušalko.

„Halo!“

„Tudi tu halo!“ je odvrnil globok glas.

„Zabavno ali ne?“ se je namuzal direktor.

Bil sem presenečen, čeprav sem moral priznati, da ima prav. Odgovor je bil prav zabaven. Toda kje je tu pedagoški smoter?

„Otroci se morajo pripraviti, kaj vse lahko pričakujejo od telefona. V življenju ne bodo srečali samo prijaznih ljudi. Samo dve možnosti sta torej: ali bodo vsi ljudje prijazni ali pa moramo izdelovati take

telefone. Recite zdaj še v telefon: Halo, kdo je pri aparatu?“

„Halo, kdo je pri aparatu?“ sem poslušno vprašal.

„Ti povej, kdo si, cepec stari!“ se je začulo iz slušalke. Zardel sem, direktor pa je užival.

„Čudovito, kaj? Kot v resničnem življenju!“

„Ali ni to vseeno malo preveč grobo?“

„Samo toliko, kolikor je potrebno. Otroci bodo prišli v življenje pripravljeni na vse.“

Obvestilo

Zveza koroških partizanov obvešča, da pripravlja tudi letos dvanajstredno potovanje in to krožno potovanje po Jugoslaviji. Na tem zanimivem potovanju, ki bo od 29. aprila 1978 do 10. maja 1978, boste spoznali in si ogledali sledeča me-

sta: Maribor, Varaždin, Osijek, Novi Sad, Beograd, kjer bo tudi ogled mesta in vožnja z gliserjem po Donavi do velike elektrarne Derdap in nazaj, Kragujevac, Kraljevo, Niš, Skopje, Titov Veles, Bitola, Prespansko jezero, Ohrid (na programu je ogled mesta in Ohridskega jezera), Kosovo polje, Budva, Boka Kotorska, Dubrovnik, Metković, Mostar, Sarajevo, Travnik, Jajce, Drvar, Bihač, Plitvice, Zagreb in Ljubljana. Po mestih, kjer je predviden ogled, bodo vodili izkušeni lokalni vodiči, tako da boste čim podrobneje spoznali njihovo starjšo in mlajšo zgodovino. Potovanje se bo pričelo v soboto, dne 29. aprila 1978 in končalo v sredo, dne 10. maja 1978.

Cena potovanja po Jugoslaviji znaša 4900.— šilingov na osebo.

Prijave pošljite kar najhitreje pisмено na: Zvezo koroških partizanov.

Praznik občine Ribnica

„Vre, vre, vre, mi smo Ribničanje...“

je himna, ki jo je Slovenski oktet v minulih 20 letih zapel na vseh koncih sveta. Kadar je zadonel Kozlevčarjev solo „S'm Ribničan Urban, po cejl'm svejt' znaan...“, je tako vžgalo, da ploskanja ni bilo ne konca ne kraja, pa naj so ribniško himno zapeli v Ameriki, v Aziji ali v Avstraliji, na Islandu ali v dvorani pred domačim občinstvom. Priključimo si pred oči še podobo krošnjarja s palico v roki in z bogato krošnjo suhe robe na hrbtu — pa je slika Ribničana živo pred nami. Nekaj ima na sebi, da je vsem ljudem všeč.

Ta zunanja podoba Ribničana, ki jo vidimo na krošnjarskih razglednicah ali poslušamo na Oktetovih ploščah, je danes praznična, folklorna in turistična zanimivost. Dolga stoletja pred nami pa je bila trdi in neizprosni delavnik nešteti družin, ki so v borbi za vsakdanji kruh vztrajale na revnih, kamnitih tleh Ribniške doline. Ribniška dolina je bila že zgodaj poseljena, sam kraj Ribnica, ki leži dobrih 40 km jugovzhodno od Ljubljane, pa se v zapiskih prvič imenuje l. 1082 — se pravi, da bomo čez štiri leta praznovali

njegovo 900-letnico. Sredi bogatih smrekovih gozdov se je po okoliških vaseh že zgodaj razvila lesna domača obrt.

Turki so kar 27 krat opustošili Ribnico. Da bi si prebivalstvo po vaseh vsaj malo opomoglo, je cesar Friderik I. 1492 izdal posebno dovoljenje za neobdavčeno trgovino z domačimi lesnimi izdelki. Ribniški zdomar je poslej krošnjaril s suho robo po vsem Slovenskem, Dalmaciji, po alpskih deželah, na Nemškem in s polhovimi kočicami celo na Nizozemskem.

Danes se suhorobarstvo in lončarstvo naglo preoblikuje v spominkarstvo. Večino lesa porabi domača industrija INLES za stavbeno pohištvo.

Ribnica med zadnjo vojno

Sedmega julija 1941 je bila na Travnici ustanovljena prva ribniška partizanska četa. Julija in avgusta 1942 se je v veliki ofenzivi proti partizanom nad 30.000 italijanskih vojakov valilo preko Ribniške doline. Italijani so požgali več vasi, pobili precej ljudi in jih veliko odgnali v internacijo.

Sredi prostranih gozdov visoko v Veliki gori je kraj Jelenov žleb, kjer stoji danes ob cesti bronast spomenik. Pod cesto zija globoko in široko kraško brezno, ki je bilo pred 35 leti priča pomembni zmagi NOV Slovenije. Tu so šitri slovenske brigade — Cankarjeva, Gubčeva, Šercerjeva in Tomšičeva — zadale okupatorju hud udarec. Uničile so elitni italijanski bataljon Macerata, ki je imel 113 mrtvih, partizani pa le minimalne izgube, zaplenili pa so veliko orožja, municije in vojaške opreme. To je bila do tedaj največja zmaga NOV v Sloveniji. V spomin na to zmago, ki je bila 26. marca 1943, praznuje Ribnica svoj občinski praznik.

Kaj bi še rekli o Ribnici?

Da ima okrog 12.000 prebivalcev, ki so večinoma zaposleni v domači lesni in kovinski industriji. Da je še zmeraj nekaj sto delavcev zaposlenih na začasnem delu v Nemčiji itd.

Ribničanje smo tudi ponosni. Na kaj? Tu se je pred dobrimi 400 leti rodil svetovno znani glasbenik Jakob Gallus-Petelin. V Ribnici se je prvi dve leti šolal največji slovenski pesnik France Prešeren.

In še nekaj, na kar pa nismo preveč ponosni. V Ribnici je bila l. 1701 na grmadi sežgana zadnja čarovnica na Slovenskem. Janez Debeljak

DR. IVO ŠORLI:

29

VEČNE VEZI

POVEST

„Joj, papa, saj sem vedela! Papa, papa, ti si najplemenitejši človek na svetu!“ je planila k njemu in ga strastno poljubila.

„Neumnost! Kakšna plemenitost naj bo to? Celo gol egoizem je! Ta ženska mi je dala — vseeno ali hote ali nehote — mnogo let lepe sreče in jaz nočem biti nikomur dolžan — to sem ti že stokrat povedal! In kaj misliš, da nabiram denar za podgane? Tebi ga itak ni treba! Skratka: takoj jutri ji nakažeš za naših pet tisoč dinarjev lir! A ko ji to sporočiš, ne ongavi z mojo plemenitostjo!“

„Ne vem, papa, ali bo sprejela...“ je Ljubica počasi zmajala z glavo. „Bojim se celo, da ne... Tudi najinega povabila ni.“

„Vidva sta jo povabila k sebi?!“

„Saj si rekel, da lahko. Toda odgovorila je, da ne bi mogla prenesti, če bi se je izogibal ti... Da bi od žalosti umrla.“

„To je preneumno! Vraga, ali mi res še ne boste dali miru?!“ je planil na noge in besno udaril ob tla. „O, zdaj razumem: hoteli ste me spraviti lepo v Italijo, a tam bi bili ‚zrežirali‘ še nadaljnjo komedijo — srečali bi se bili na cesti, na postaji, v hotelu...“

„Ne, papa!“ se je bridko nasmehnila Ljubica. „Tako nerodno tega ne bi bili napravili! Preveč te poznamo. In preveč spoštujemo. Dokler ti ne bi privolil... Toda rekla sem si: letos praznujemo papanov... saj veš kateri pomembni rojstni dan... in če bi takrat...“

„Aha, zdaj bo mož vendar že kmalu zrel tudi za te vrste ‚penzion‘, ste si mislili? Ne, draga moja: tvoj stari papa še vedno ničesar ne potrebuje! In če hočeš vedeti, ti povem, da pojdem nimo grede tudi letos na pregled k svojemu doslej še edinemu, a zato zelo visokemu — dva tisoč osemstotriinšestdeset metrov visokemu zdravniku, gospodu doktorju Triglavu na Gorenjskem! In trdno se na-dejam, da mi tudi letos poreče: ‚Gospod kolega, vaša pljuča, vaše srce in vaša glava so še vedno v popolnem redu!‘ Toda celo če bi me očak zvrigel, si še ne bom iskal — postrežnice!“

„Oh, papa, kako je včasih težko s teboj! Pa reciva prav to: da bi na primer resno zbolel?“

„Potem grem v bolnišnico! Ali, ker imam toliko denarja, v sanatorij. Baš kot zdravnik sem mnenja, da so taki zavodi pravzaprav in tako rekoč kakor nalašč za bolnike.“

„Potem ti Bog res daj še dolgo dolgo let trdnega zdravlja,“ je vzdihnila Ljubica.

„In možko smrt! Tako je! In s tem...“

„Ne, papa! S tem še ne končava!“ je obupno kriknila ona. „Počakaj za hip!“

Hitela je v sobo in se naglo vrnila s sliko v roki:

„Poglej jo!“ je tiho rekla.

Počasi je vzel in gledal.

„Hm...“ je naposled zamrmral. „Vražje dobro se drži!... Tant pis — tem slabše zanjo... Kar zadeva nam-

reč mene... No, kaj me briga... tem bolje zanjo vsaj!... Toda, tristo ne vem česa: kaj me tako gledaš?“ se je nenadoma zopet razburil. „Piši ji še enkrat, naj pride k tebi, če tako hrepeniš po njej! In zabičaj ji, da meni ne bo prav nič na poti! Ni ga človeka na svetu, s katerim ne bi mogel ‚prijateljski‘ za isto mizo sedeti! Ali celo posedati! Samo nollite turbare circulos meos. Vraga je prijetno, če zna hčerka že kar sama še latinski!“

„Oh papa, ne bodi no zloben!“

„Saj nisem! Res sem mislil tako. Hm, vidiš, deklič — včasih sem si rekel, da je to odločilno: svojci ti morajo biti tako pri srcu, da bi z njimi občeval, tudi če bi ti bili tuji ljudje... In v tvoji družbi bi se dobro počutil, celo če bi bila Ljubica Macafizljeva! Eto ti moj najvišji poklon, srce!“

„Hvala, zlati moj papaček! Gratis meas ex toto corde tibi ago!“ se je nasmehnila. „Toda prav zato te še ne izpustim!“

Počasi je vstala, se mu približala in mu mehko položila roko na glavo.

„Prosim te samo eno: dovoli ji, da ti sme pisati! V njenem imenu te vroče prosim! Glej!“ se je zgrudila k njegovim nogam.

„Da mi sme pisati?“ je osupnil.

„Toliko in nič več!“

„Za enkrat?“ jo je prežeče pogledal.

„To bo tvoja stvar! Celo, ali ji odgovoriš. Samo rotim te, da ji! Že, da jo preveč ne ponižaš. Za vse to, kar ti je bila, papa!“

Počasi je vstal.

TV AVSTRIJA

1. SPORED

NEDELJA, 9. aprila: 15.20 Poročim se s svojo ženo — 17.00 Ena, dva ali tri — 17.45 Ladjica — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Sporazumevanje pri živalih — 19.00 Avstrija v sliki ob nedeljah — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.50 Šport — 20.15 Job — 21.50 Pisati za televizijo — 22.05 Šport — 22.15 Poročno branje — 22.50 Poročila.

PONEDELJEK, 10. aprila: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska televizija: angleščina — 10.30 Dunajska dekleta — 17.30 Am, dam, des — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Rebel Jacquou — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Roots — 21.50 Poročila in šport.

TOREK, 11. aprila: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Angleščina: The Bellcrest story — 10.00 Šolska televizija: Werner Berg — 10.30 Jezebel — 17.30 Am, dam, des — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Raji za živali — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Vaš najljubši program — 21.10 Kanton Odveč: Predariska 1918 — 21.55 Deščina kraljev — 22.55 Poročila in šport.

SREDA, 12. aprila: 9.00 Oddaja z mišjo — 9.30 Organizacija v gospodarstvu in upravi — 10.00 To je London — 10.30 Visoko zveni Radetzkjeva koračnica — 17.00 Poni — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Grozne zgodbe — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Vladoarica iz Thornhilla — 22.40 Poročila in šport.

ČETRTEK, 13. aprila: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Francoščina — 10.00 Šolska televizija: Obraz stoletij — 10.30 Vladoarica iz Thornhilla — 17.30 Am, dam, des — 18.00 Prosimo za mizo — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Servisni predal — 20.15 Dalli, dalli — 21.45 Poročila in šport.

PETEK, 14. aprila: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska televizija: Emil Nolde in ekspresionizem — 10.30 Klub seniorjev — 11.00 Am, dam, des — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Ljudje, trgi muzikantje — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.15 Zaznamba v aktu xy — nerešeno — 21.20 Napreduje mit? — 22.05 Šport — 22.15 Vohun — 0.00 Zaznamba v aktu xy — nerešeno — 0.15 Poročila.

SOBOTA, 15. aprila: 15.15 Kraljevska visokost — 17.00 Kdo brklja z nami? — 17.30 Heidi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan-optikum — 18.25 Dober večer... Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki z aktualno Južnotirolsko — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.55 Šport — 20.15 Muppet-šov — 20.45 Wenke Myhre: To je moj svet — 21.50 Šport — 22.05 Vprašanja kristjana — 22.10 Missouri — 0.20 Poročila.

TV Avstrija 2. spored

NEDELJA, 9. aprila: 10.15 Ob 70-letnici Herberta Karajana — 11.15 ORF-stereo-koncert: Egmont in Coriolan-overturi; Brahms: 4. simfonija, berlinski filharmoniki, Karajan — 15.30 Finale Volksbanken-cupa v plavanju — 16.00 Evroviz: evropski živalski parki — 17.00 Dežela in ljudje — 17.30 Ö 9 — 18.00 Jezebel — 19.40 Dva gospoda — Laurel in Hardy — 20.00 Knjižni bazar — 20.15 Ljubosumnost — 21.40 Brez nagobčnika.

PONEDELJEK, 10. aprila: 17.30 Šolska televizija: Werner Berg — 18.00 Angleščina: The Bellcrest story — 18.30 V kraljestvu rib in koralov — 19.30 Igramo na flavto — 20.00 Neki mož hoče navzgor — 21.05 Sternova ura — 22.05 Čas v sliki 2 — 22.35 Sao Bernardo.

TOREK, 11. aprila: 17.30 Šolska televizija: To je London — 18.00 Organizacija v gospodarstvu in upravi — 18.30 Znanje-aktualno — 19.30 Veselje ob glasbi — 20.00 Poizvedovanja proti državljanu, ki stoji nad vsakim sumom — 21.55 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.30 Club 2.

SREDA, 12. aprila: 17.30 Obraz stoletij — 18.00 Francoščina — 18.30 Ö 9 — 19.00 Mejniki svetovne zgodovine — 19.50 Zaklad vampirjev — 20.00

Teleobjektiv — 20.50 Park Avenue 79 — 21.40 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.15 Werner Schneider: oprostite, prosim, motnjo! — 22.25 Trailer.

ČETRTEK, 13. aprila: 17.30 Šolska televizija: Emil Nolde — 18.00 Ruščina — 18.30 Portret: Auguste Rodin — 19.30 Spotlight — 20.00 King: Posnemano poročilo... Montgomery to Memphis — 22.25 Čas v sliki 2 s kulturo — 23.00 Club 2.

PETEK, 14. aprila: 17.30 Šolska televizija: Raimund — kmet kot milijonar — 18.00 Orientacije — 18.30 Portret: Lars Gustafsson — 19.30 Trailer — 20.15 Zdravje za vse? — 21.20 Bankirji — 22.05 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.40 Mednarodna šov ob petkih: udeleženci song-contesta 1978.

SOBOTA, 15. aprila: 16.15 Teleobjektiv — 17.00 Club — regional — 18.10 Happy tennis — 18.25 Brez nagobčnika — 19.30 Thrillseekerjevi — 19.55 Galerija — 20.15 Ljubezen je fletna — ljubezen boli — 21.45 Bourbon street.

TV Ljubljana

1. SPORED

NEDELJA, 9. aprila: 8.15 Poročila — 8.20 Za nedeljsko dobro jutro: Slovenjegraški oktet — 8.50 625 — 9.30 Gruntovčani — nadaljevanka — 10.30 Kaj je narobe: Helge — mladinski film — 11.10 Puf in Muf — risanka — 11.25 Mozaik — 11.30 Ljudje in zemlja — 12.30 Poročila, Svet, v katerem živimo, Vaš šlager sezone, Okrogli svet, Poročila, Pygmalion, Športna poročila — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 D. Jovanović: Hišna pomočnica — 21.00 Kreta — dokumentarna oddaja — 21.30 TV dnevnik — 21.45 Risanka — 21.55 Športni pregled — 22.40 Poročila.

PONEDELJEK, 10. aprila: 9.05 TV v šoli: Pravopis, Razvoj človeških organov, Fizika v športu — 10.00 TV v šoli: Materinščina, Risanka, Zemljepis — 11.10 TV v šoli: Za najmlajše — 15.05 TV v šoli — ponovitev — 16.10 Kmetijska oddaja TV Beograd — 17.10 Poročila — 17.15 Sedem stopnic do glasbe — 17.30 Britanska enciklopedija — 17.55 Obzornik — 18.05 Kaj je skupni dohodek, oddaja iz cikla Da bomo laže odločali — 18.20 Srednjeveška matematika, oddaja iz cikla Čas in računanje — 18.40 Mozaik — 18.45 Mladi za mlade — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 M. Havran: Andreja, TV drama — 21.15 Kulturne diagonale — 21.55 TV dnevnik — 22.10 Mozaik kratkega filma: Džafra, barvni film.

TOREK, 11. aprila: 8.30 TV v šoli: Angleščina, Na polju in dvorišču, Matematika, TV vrtec, Pokrajina in prostor — 10.00 TV v šoli: Moša Pijade, Risanka, Glasbeni pouk — 14.30 TV v

šoli — ponovitev — 16.05 Šolska TV: Od Osla do tečajnika, Zažigalna sredstva in zaščita — 17.25 Poročila — 17.30 Črna dama — 18.00 Obzornik — 18.10 Mali svet — 18.40 Mozaik — 18.45 Zdaj zaori, pesem o svobodi, Čas, ki živi — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Mi med seboj — 20.55 M. Dombrowska: Noči in dnevi — barvna nadaljevanka — 21.45 Iz koncertnih dvoran: Mednarodno srečanje glasbenikov v Münchnu — 22.15 TV dnevnik.

SREDA, 12. aprila: 8.35 TV v šoli: Dnevnik 10, Nafta poti, od Subotice do Novega Sada, TV gledališče — 10.05 TV v šoli: Kocka, kocka, Risanka, Film — 17.20 Poročila 17.25 S. Makarovič: Kosovirja na letišči, nadaljevanka — 17.45 Popotovanje v deželo lutk — 18.05 Obzornik — 18.15 Na sedmi stezi — športna oddaja — 18.45 Mozaik — 18.50 Tako v duši lep trenutek zbeži, oddaja iz cikla Moč zborovskega zvoka — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Film tedna: Lina Brake — 21.35 Sodobniki: Janez Pirhat — 22.05 TV dnevnik.

ČETRTEK, 13. aprila: 9.00 TV v šoli: Kmečki upor, Od Osla do severnega tečaja, Elektronika, Ali ste vedeli — 10.00 TV v šoli: Francoščina — 10.30 TV v šoli: Risanka, Fizika — 14.50 Šolska TV: Od Osla do tečajnika, Zažigalna sredstva in zaščita — 15.50 Nogomet Čelik : Partizan — prenos — 17.25 Poročila — 17.30 Poljudno znanstveni film — 18.20 Obzornik — 18.35 Profesor Baltazar — barvna risanka — 18.50 Tehnica za natančno tehtanje — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Obлека, to sem jaz — 20.35 Oči kritike — 21.15 Na zvezi — 21.45 TV dnevnik — 22.00 Jazz na ekranu: Mombasa.

PETEK, 14. aprila: 9.00 TV v šoli: Makedonščina, Od petka do petka, Morje — 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina — 15.00 TV v šoli — ponovitev — 17.20 Poročila — 17.25 Polieder H 3 — barvna oddaja TV Zagreb — 17.40 Ostržek — barvna serija — 18.05 Obzornik — 18.15 Slovenski ljudski plesi: Prekmurje — 18.45 Mozaik — 18.48 Človeško telo — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 21.05 Razgledi: Kidričevi nagradenci — 21.35 TV dnevnik — 21.55 Serpico — 22.40 Poročila.

SOBOTA, 15. aprila: 8.00 Poročila — 8.05 Profesor baltazar — risanka — 8.20 S. Makarovič: Kosovirja na letišči — 8.35 Sedem stopnic do glasbe — 8.50 Tehnica za natančno tehtanje — 9.20 Mali svet — 9.50 Študij na univerzi: Montanistika — 10.20 Dokumentarna oddaja — ... Paul Gauguin, nadaljevanka — ... Poročila — 15.20 Poročila — 15.25 Nogomet Partizan : Budućnost — prenos — 17.45 Obzornik — 17.55 Mozaik — 18.00 Nukijine dogodivščine — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Šopek z bodečo žico — TV nadaljevanka — 21.00

Slovenija Jugoslaviji — Prireditel Lige za boj proti raku — 21.45 TV dnevnik — 22.00 Gospa, ki izginja — 23.30 625 — 0.10 Poročila.

TV Ljubljana 2. spored

NEDELJA, 9. aprila: 8.55 Poročila — 9.00 Oddaje za JLA — 12.00 Poročila — 15.00 Nedeljsko popoldne — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Dokumentarna oddaja — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Celovečerni film.

PONEDELJEK, 10. aprila: 17.15 TV dnevnik — 17.35 TV koledar — 17.45 Velika predstava na dnu morja — 18.00 Dositejeve basni — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.40 Zanimivosti narave — 18.45 Mladi za mlade — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Športna oddaja — 20.30 Izkušnje — 21.00 24 ur — 21.10 Celovečerni film.

TOREK, 11. aprila: 17.15 TV dnevnik — 17.35 TV koledar — 17.45 Test — 18.00 Poročila in proslava ob 30-letnici novega Beograda — prenos — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Aktualna oddaja — 21.15 Znanost — 22.45 Zgodbe za lahko noč.

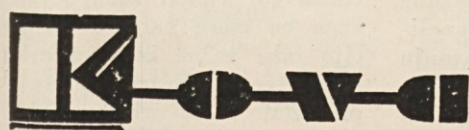
SREDA, 12. aprila: 17.15 TV dnevnik — 17.35 TV koledar — 17.45 Daljnogled — 18.45 Dokumentarni film — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Športna sreda — 22.30 TV dnevnik.

ČETRTEK, 13. aprila: 17.20 TV dnevnik — 17.35 TV koledar — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Znanost — 18.35 Zanimivosti narave — 18.45 peščena ura — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kino oko — 23.30 24 ur.

PETEK, 14. aprila: 17.15 TV dnevnik — 17.35 TV koledar — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Kongresna tribuna — 18.45 Zabavna glasba — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kulturna oddaja — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Bolgarska okupacija in narodnostne pravice — 21.50 Glasbena oddaja — 22.35 Zabavno glasbena oddaja.

SOBOTA, 15. aprila: 17.30 Poročila — 17.35 TV koledar — 17.45 Otroška oddaja — 18.45 Humoristična oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 R. Wagner: Mojstri pevci — II. del — 21.15 TV Eseg — 21.45 24 ur — 21.55 Dokumentarna oddaja TV Novi Sad — 22.35 Športna sobota.

Posebnost je boljša, kajti navadno imajo mnogi!
Zaradi tega rajiš takoj h

po kuhinje!

PODJERBERK — ST. KATHREIN
Škofiče/Schieffling
Tel.: 0 42 74 - 29 55 18
Celovec/Klagenfurt
Rothauerhaus
Tel.: 86 2 92

zanesljiva
informacija
iz prve
roke

„Naj ti bo!...“ je zamrmral. „Nisem in nočem biti krut. Bedast že celo ne. O ti mala moja diplomatka, saj si res od vrage!“ se je naenkrat veselo zasmejal. „Naj si jo midva sama prekuhava to... nekoliko, dá, celo precej shlajeno juho!... Toda potem vsaj nič mešati zraven! O svojih ‚uspehih‘ ti bo poročala edino ona, če bo hotela. No, hm... zanimiva bo stvar vsekakor... A to je pravzaprav tudi edino, česar mi je morda na svetu za enkrat še treba... Ne morem namreč tajiti, da moje sedanje življenje ne bi bilo... ne bi mi postajalo nekoliko enolično...“

„O papaček, morda bo tvoja hčerka celo prav kmalu najsrečnejše bitje na svetu! Pomisli: takega moža, tako dva nebeška otročička, takega očeta in potem še pravo ljubo mamico! In samo malo žrtvice od tvoje strani za vse to — žrtvice, ki bo še tebi samemu prav gotovo v največjo srečo!“

„To, prosim, prepusti meni — mero moje žrtve in moje ‚sreče!‘“ je mračno odgovoril. „Toda kakor bi brez pomisleka dal življenje zate, bom morda storil še to. Vsekakor pa mene s samimi besedami ne bo prebesedil nihče več! Poslušal bom in potem pravično sodil!“

XLVIII.

Pet dni pozneje je Kocjančič prejel tole pismo:

„Predragi Boris!
Torej smem? O Bog tam gori ti poplačaj to čudovito besedo!
Toda — kako in kje naj začnem?
To sem si takoj rekla, da ti svojega življenja, svoje ‚življenjske zgodbe‘ odtlej dalje, ko si mi s svojo trdo, a pravično besedo zaprl usta, ne bom pripovedovala —

niti zunanje niti notranje. Vrtinec, potem življenje: dolga pot med tujimi, vedno bolj tujimi tujci v mučnih, nerazčiščenih položajih, žalostna borba za vztrajanje na površju, a vsak hip krut nov val zapostavljanja in celo sramote. Nato pa strahotna osamelost in onemelost, dokler ni v večno temo do mene prodrl sladek glas dobrotnege angela.

Ne, ne bom posegala v preteklost. Edino to: do konca bom poskusila povedati — resnico, kako je bilo sploh mogoče, da sem odpadla od tebe...

Ah, kar obtožila se bom: v tistih prvih mojih pismih me je nekaj naravnost sililo, da te spravim — s pravega sledu... Preveč sem se bala tvojega prigovarjanja, če bi bil spoznal, da naposled vendar ni vsemu samo ta človek kriv...

Moj Bog, vse poznejše kaže, dokazuje, da mi ti nikoli nisi hotel, nisi mogel verjeti: da se nisem mogla, da se nisem mogla odtrgati in iti...

In vendar se ti pri živem Bogu zaklinjam, da mi je bil on — vsaj notranje, bi rekla — skoraj bolj izgovor... Da so se ga oklenile moje roke, kakor so se roke tiste starke rožancev hišnih vrat, če se spomniš žalostnega prizora nekoč v Dolini, ko so jo morali s silo vleči iz prodanega ji rodne doma...

In iz tistega strahu, iz tiste gotovo otročje, a zato nič manj resnične groze sem začela najprej čudno mrzeti, naposled skoraj sovražiti vas vse tam preko... celo — tebe... Saj sem te videla stati daleč gori nekje na mrzlem severu, sredi snega in ledu, in mi trdo veleti, naj zapustim vso to v nebeškem soncu kopajočo se krasoto... in naj ti sledim v ta žalostni večni mrak...

Dá, iz tistega mraku in iz onega, kolikor ga je sploh bilo v najinem skupnem življenju, sem z vso nespametnemu ženskemu srcu dano strastjo lovila sence in jih zagrinjala tudi okrog tebe svetlega...

Potem je seveda prišlo iztreznjenje — o celo tako kmalu! Toda nazaj že nisem več mogla. Zajedla sem se bila do konca tudi že v svoje ‚žrtvovanje‘... Iz nekake naravnost pošastne žeje, da izpijem kelih prav do dna in potem z besno, bogokletno roko zgrabim po oni drugi kupi...

Ustavlja se mi, da bi dolžila še koga; a toliko morda smem omeniti, da so mi jo znali dobro, le preveč dobro nastavljeni na ustnice... Tako, da sem bila pijana, celo še preden sem pila, izpila... torej dvakrat pijana: iz sebe in od njih omamnega prišepetavanja...

O, kako grenak je bil ta kelih!
A bolje, da tudi o tem več ne govorim.

Pač pa mi dovoli, da ti danes povem še svoje veliko in dokončno življenjsko spoznanje: da drži na svetu samo in edino eno — prijateljstvo. A da si je satan v pogubo duš in navadno še teles izmislil tisto, čemur pravimo ‚ljubezen‘. Ah, in če sem spoznala to, potem si lahko misliš, česa edino na svetu si še želim. Da morem vse še ostale svoje dni popolnoma in edino posvetiti vam, ki na vaše prijateljstvo edino še lahko upam! Da postanem najponižnejša služabnica tega najvišjega človeškega čustva!

In glej, Boris, tako prijateljstvo zdaj ponižno polagam pred tvoje noge. Vdano in pohlevno, kakor se spodobi človeku, ki nima več pravice...

Zaklinjam se ti, da je vsaka moja beseda resnična, iskrena, zapisana s srčno krvjo.

(Dalje prihodnjič)

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO "ROŽ" V ŠENTJAKOBU V ROŽU

ob 75-letnici ustanovitve SPD »ROŽ«
in 500-letnici turških vpadov

Miklova Zala

V FARNI DVORANI V ŠENTJAKOBU

PONOVITEV:

v soboto, 15. aprila 1978 ob 19.30 uri

ZA OBISKOVALCE IZ DRUGIH KRAJEV

v nedeljo, 16. aprila 1978 ob 19.30 uri

ZA ŠENTJAKOBSKE DOMAČINE

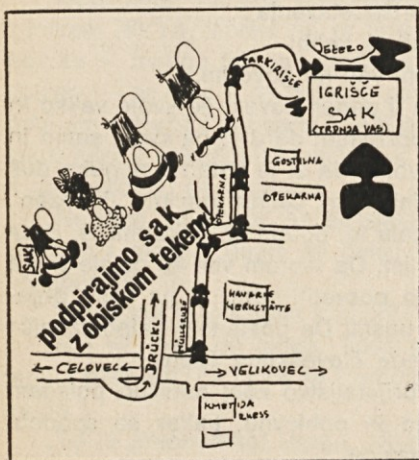
V FARNI DVORANI V ŠKOCIJANU

v nedeljo, 23. aprila 1978 ob 14.30 uri
in ob 20.00 uri

NASTOPAJO IGRALCI SPD »ROŽ« IZ ŠENTJAKOBA V ROŽU
REŽIJA: PETER STICKER

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradisce 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 150.— din za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce štev. 2, 9065 Zrelec. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

Šentjakobske Miklove Zale se je v soboto in nedeljo udeležilo mnogo častnih gostov. Generalni konzul SFRJ Milan Šamec, konzul Peter Zupančič, župan direktor Johann Gressl, občinska predstojnika Antonič in Reichmann, številni občinski očetje, predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, predsednik KKZ Lovro Kaselj, tajnik SPZ Kokot, ravnatelj dr. Vospernik in dr. Zablatnik, zastopnik ZKOS Marjan Belina, vdova Jaka Špicarja, Janko Janežič in drugi. Predsednik društva Franci Krištof, je nazorno predstavil šentjakobsko društvo. V imenu KKZ je čestital članskemu društvu predsednik Lovro Kaselj. Za igralce je priredila v soboto večerjo pri Antoniču KKZ, v nedeljo NSKS, katerega predsednik dr. Grilc se je prav tako uvrstil med gratulante in poudaril važnost delovanja šentjakobskega društva.

SAK igra v soboto, 8. aprila 1978: na igrišču v TRDNJI VASI
14.15: SAK : Tinje, pod 21
16.00: SAK I : Tinje I
SAK igra v nedeljo, 9. aprila 1978: na igrišču v Khevenhüllerkerne
13.30: SAK : HSV, mladinci.

Šentjakobski igralci so se postavili po predstavi za skupinsko sliko

Miklova Zala docela zadovoljila občinstvo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po gledališkem strokovnjaku precej, a posrečeno skrajšano Špicarjevo dramatizacijo Sketove povesti o Miklovi Zali iz Svaten je spretni režiser Peter Sticker uprizoril tako, da zasluži za svoje uspešno prizadevanje vse priznanje. Dejanje je teklo gladko, prizori so si sledili brez mučnih umetnih presledkov. Tudi odmori med dejanji so bili začuda kratki in niso povzročali ob dosedanjih uprizoritvah često se oglašajoče nevolje zaradi dolgotrajnosti. Zlasti skupinski nastopi so bili jako posrečeni, najbolje sta pa uspela posvet kmetov na gradišču in ženitovanjski prizor, ki je bil naravnost edinstven narodopisni prikaz pristne koroške kmečke ohceti. Dialogi so bili razen majhnih spodrsrljajev dobro našturjeni in je bila jezikovna razlika med šentjakobskimi domačini z njihovim mehkim, prijetno melodioznim narečjem ter pisмено govorečimi tujci precizno poudarjena.

Vloge Miklove Zale so, zlasti za diletante, vseskozi dosti zahtevne. Režiserju se je pa posrečilo najti primerne igralce za vse tiste vloge, ki jih je bilo treba na novo zasesti. Tako je bil Baumgartner Lojze kot Serajnik po postavi, kretnji in besedi zelo veren in vreden naslednik svojega očeta v tej vlogi, Mirko (Krautzer Čarli) ne samo čeden fant, marveč tudi sicer obdarjen z vsemi pogojmi za mladega junaka in ljubimca, ki hkrati vname srce dvema dekletoma. Zala Janežičeve Milice in Almira Marije Klemenjak sta kot glavni antagonistki povsem odgovorjali mojim predstavam o teh dveh po stasu in temperamentu tako različnih ženskih vlogah. Zwitter Janko je dal Davorinu prav tisti značaj, ki mu pristojajo kot med komedijantom in tragedom nihajoči in zaradi tega težko upodobljivi vlogi. Nova sta bila še Iskender in Sulejman, dve dobro in primerno zasedeni vlogi, s katerima sta Mihi Amrusch in Mirko Sabotnik dokazala svoj talent za tolmačenje grozljivih oseb. Prav tako je bil Krautzer Folti kot Selim nov učinkovit recitator za vernega muslimana zveličavnega korana.

S tem zaporednim naštevanjem na novo zasedenih glavnih vlog pa seveda nikakor ne mislimo pozabiti na izkušene in po mnogih nastopih že rutinirane nosilce in nosilke

važnih vlog Serajnice, Mikle, skoraj nenadomestljivega Tre-soglava Foltija Wuzella, tokrat posebno sproščenega in zabavnega Besednika Franca Isopa, Maručnjaka, župnika in Marka v osebi Wuzella Hanzeja in drugih, pa tudi ne prezreti vseh drugih starih in novih igralcev, ki so do najmanjše vloge bili vestni tolmači in brez katerih bi celotni igri manjkala zadovoljiva zaokroženost.

Miklova Zala je spet enkrat dokazala svojo priljubljenost in doslej še vedno upravičeno aktualnost za narodno skupino, ki ji grozovitosti turških vpadov niso le moreča travma, ampak še vedno bridka real-

nost, ponavljajoča se ji v večjih ali manjših časovnih presledkih.

Špicarjeva Miklova Zala zlasti v svojem besedilu jako verno tolmači zelo čustveno doživljanje in dojemanje tragičnih dogodkov pred 500 leti po neposredno prizadetih šentjakobčanih. Morda pa ta način le ne odgovarja več popolnoma mišljenju in čustvovanju sedanjih generacij. Vsebinske povesti tolikega lokalnega in narodnega pomena vsekakor zasluži nove, sodobne obdelave ter kliče na plan pisatelje, ki bi se ob njej izkazali spretni dramatike v duhu sodobnega realizma.

LKH

Poklon velikemu Slovincu

Odkritje spominske plošče ob 150-letnici rojstva Antona Janežiča

Preteklo nedeljo, 2. aprila 1978, so v lopi farne cerkve v Šentjakobu v Rožu odkrili na pobudo Janežičeve družine iz Leš ob sodelovanju Društva slovenskih pisateljev v Avstriji ploščo v spomin na 150-letnico Antona Janežiča (1828—1869), velikega narodnega buditelja ter kulturnega delavca in ustvarjalca.

Delovanje kulturnega velikana Antona Janežiča je seglo daleč čez ožji okvir koroške domovine, postalo je mejnik v slovenski kulturni in s tem narodni zgodovini. Anton Janežič je bil eden od ustanoviteljev Mohorjeve družbe v Celovcu, prve slovenske knjižne založbe. Ob mohorjankah so se učili slovenščine celi rodovi. V času Janežičevega delovanja in ustvarjanja je postal Celovec za nekaj časa slovensko kulturno središče. V Janežičevi zbirki „Cvetje iz domačih in tujih logov“ (1861—68) je izšel med drugim tudi prvi slovenski roman, Jurčičev Deseti brat (1866/67).

Tem in podobnim temam je bil posvečen tudi popoldanski simpozij z akademijo, pri kateri so dijaki Slovenske gimnazije brali izvlečke iz Janežičeve Slovenske bčle. Ob tem je nujno treba pripomniti, da je bila organizacija nedeljske popoldanske prireditve, ki jo je imelo na skrbi Društvo slovenskih pisateljev Avstrije s

predsednikom Messnerjem na čelu, edinstven primer, kako se kaj takega ne more narediti. Organizacija take važne in manifestativne prireditve bi bilo treba precej bolje pretehtati in se zgledovati ob primerih, ki so uspeli veliko bolje. Kot je treba pohvaliti tako prireditve, bi se bilo treba ob vsem zavdati tega, da mora biti in ostati središčna osebnost veliki in nesebični kulturni ustvarjalec in delavec Anton Janežič. N j e m u s l a v a !

Radio Celovec

NEDELJA, 9. aprila:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 10. aprila:

13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Lužiški Srbi — Manjšina v NDR.

TOREK, 11. aprila:

09.30—10.00 „V pomladnem jutru...“ (ljudska zabavna glasba).

13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Šport — Rdeče, rumeno, zeleno.

SREDA, 12. aprila:

13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Minute z mešanim oktetom „Korotan“, SPD „Danica“ iz Št. Vida v Podjuni — O. Zupančič: Pesmi za cibane.

ČETRTEK, 13. aprila:

13.45—14.45 Celovski radijski dnevnik — Kdo je za koga? (Popevke na dražbi) — Aktualna znanost.

PETEK, 14. aprila:

13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Kar po domače.

SOBOTA, 15. aprila:

09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

PARCELE NA PRODAJ

12 gradbenih parcel v Tinjah za prodati. Pripravljene za gradnjo (z vsemi priključki), 800 do 1100 kvadratnih metrov, šil. 150.— na m². Možnost plačila na obroke do 15 let. Immobilien dr. Neuwirthner, Celovec, tel. (0 42 22) 72 4 52.

- Prodajam moped YAMAHA FS 50,
- letnik 1975, 6000 km. Cena po
- dogovoru. Tel. (0 42 22) 81 15 43
- (popoldne).

Darujte za žrtve političnih procesov